

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

**ИНДИВИДУАЛНИ ГОДИШНИ
ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ ИЗГОТВЕНИ КЪМ
31 ДЕКЕМВРИ 2013 В СЪОТВЕТСТВИЕ С
МЕЖДУНАРОДНИТЕ СТАНДАРТИ ЗА
ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ С
НЕЗАВИСИМ ОДИТОРСКИ ДОКЛАД**

СЪДЪРЖАНИЕ

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

1.Информация за банката	6
1.Информация за банката, Продължение	7
2.База за изготвяне на Финансовите Отчети	7
3.Основни елементи на Счетоводната политика	9
4.Управление на риска	24
5.Прилагане на приблизителни оценки	40
6.Нетен доход от лихви	46
7.Нетен доход от такси и комисионни	46
8.Нетен резултат от търговски операции	47
9.Други Оперативни приходи	47
10.Загуби от обезценка на кредити и аванси	48
11.Административни разходи	48
12.Разход за данъци върху печалбата	49
13.Парични средства и Вземания от Централната Банка	49
14.Вземания от банки	49
15.Предоставени кредити и аванси на клиенти	50
16.Ценни книжа на разположение за продажба	51
17.Ценни книжа държани до падеж	52
18.Имоти, Машини, съоръжения и оборудване	53
19.Инвестиционни имоти	54
20.Нематериални активи	56
21.Активи/Пасиви по отсрочени данъци	57
22. Инвестиции в дъщерни дружества	57
23.Активи за продажба	57
24.Други активи	57
25.Задължения към клиенти	58
26.Задължения към банки	57
27.Други пасиви	59
28.Капитал и резерви	61
29.Пари и Парични Еквиваленти	62
30.Условни задължения и ангажименти	62
31.Сделки със свързани лица	64
32. Събития след датата на финансовите отчети	64

КПМГ България ООД
бул. "България" № 45/А
София 1404
България

Телефон +359 (2) 9697 300
Факс +359 (2) 9805 340
Ел. поща bg-office@kpmg.com
Интернет www.kpmg.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Търговска Банка Д АД

Доклад върху индивидуалния финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения индивидуален финансов отчет на Търговска Банка Д АД ("Банката"), включващ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2013 година, индивидуалния отчет за всеобхватния доход, за промените в собствения капитал и за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, и бележки, включващи обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за индивидуалния финансов отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския Съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на индивидуален финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този индивидуален финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с изискванията на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко индивидуалният финансов отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури, с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в индивидуалния финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в индивидуалния финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на индивидуалния финансов отчет от страна на Банката, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Банката. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в индивидуалния финансов отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства са подходящи и достатъчни за формирането на база за изразяване на нашето одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, индивидуалният финансов отчет дава вярна и честна представа за неконсолидираното финансовото състояние на Банката към 31 декември 2013 година, както и за нейните неконсолидирани финансови резултати от дейността и за неконсолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския Съюз.

Доклад по други правни и надзорни изисквания

Годишен доклад за дейността на Банката изготвен съгласно изискванията на чл. 33 от Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние докладваме, че историческата неконсолидирана финансова информация, представена в годишния индивидуален доклад за дейността на Банката, изготвен от ръководството съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството, съответства във всички съществени аспекти на неконсолидираната финансова информация, която се съдържа в одитирания индивидуален годишен финансов отчет на Банката към и за годината завършваща на 31 декември 2013 година. Отговорността за изготвянето на годишния индивидуален доклад за дейността, който е одобрен от Управителния съвет на Банката на 25 март 2014 г., се носи от ръководството на Банката.

Добринка Калоянова
Управител

КПМГ България ООД
София, 31 март 2014 година

Маргарита Голева
Регистриран одитор

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

<i>В хиляди лева</i>	<i>Прил.</i>	2013	2012
Приходи от лихви		34,662	35,834
Разходи за лихви		(18,107)	(21,220)
Нетен доход от лихви	6	16,555	14,614
Приходи от такси и комисионни		8,514	6,711
Разходи за такси и комисионни		(742)	(630)
Нетен доход от такси и комисионни	7	7,772	6,081
Нетен резултат от търговски операции	8	3,526	1,187
Други оперативни приходи	9	3,294	660
Оперативен доход		31,147	22,542
Разходи за обезценка на кредити и аванси	10	(9,767)	(1,524)
Разходи за персонал	11	(8,442)	(8,120)
Амортизация	11	(2,241)	(1,606)
Други разходи	11	(10,465)	(9,224)
Печалба преди данъчно облагане		232	2,068
Разход за данъци	12	(49)	(213)
Нетна печалба за годината		183	1,855
Друг всеобхватен доход			
Позиции, които не следва да бъдат рекласифицирани последващо в печалба или загуба			
Актьорска печалба/(загуба) по планове с дефинирани доходи		13	-
Отсрочен данък от актьорска печалба/(загуба) по планове с дефинирани доходи		(1)	-
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани последващо в печалба или загуба			
Проценка на инвестиции на разположение за продажба		571	804
Друг всеобхватен доход		583	804
Общо всеобхватен доход		766	2,659

Приложенията на страници от 6 до 64 са неразделна част от финансовия отчет.

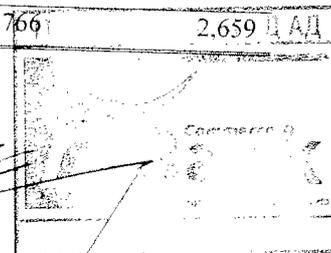
Анна Аспарухова
Изпълнителен директор

Гълъбин Гълъбов
Изпълнителен директор

Елица Костова
Съставител

Добринка Калоянова
Управител
КПМГ България ООД

Маргарита Голева
Регистриран одитор

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

В хиляди лева

	Прил.	2013	2012
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от Централната Банка	13	97,755	80,924
Вземания от банки	14	12,055	48,349
Предоставени кредити и аванси на клиенти	15	314,906	330,821
Ценни книжа на разположение за продажба	16	90,561	71,437
Ценни книжа държани до падеж	17	162,101	187,096
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	18	5,432	4,566
Инвестиционни имоти	19	17,019	1,625
Нематериални активи	20	296	341
Отложени данъчни активи	21	73	18
Инвестиции в дъщерни д-ва	22	34	-
Активи за продажба	23	1,954	16,446
Вземания по текущ данък		55	8
Други активи	24	1,330	1,348
Общо активи		703,571	742,979
ПАСИВИ			
Задължения към банки	26	15,313	61,783
Задължения към клиенти	25	618,147	612,326
Други пасиви	27	3,747	3,274
Общо пасиви		637,207	677,383
Собствен капитал			
Акционерен капитал	28	50,000	50,000
Резерви	28	16,364	15,596
Общо собствен капитал		66,364	65,596
Общо пасиви и собствен капитал		703,571	742,979

Приложенията на страници от 6 до 64 са неразделна част от финансовия отчет.

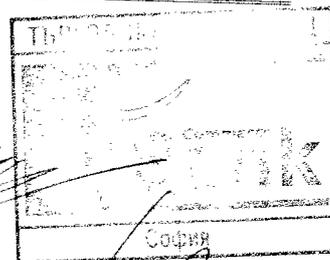
Анна Аспарухова
Изпълнителен директор

Гълъбин Гълъбов
Изпълнителен директор

Елица Костова
Съставител

Добринка Калоянова
Управител
КПМГ България ООД

Мargarита Голева
Регистриран одитор

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

<i>В хиляди лева</i>	<i>Прил.</i>	2013	2012
Оперативна дейност			
Печалба след данъци		183	1,855
Корекции за непарични операции			
Загуби от обезценки	10	9,767	1,524
Амортизация	11	2,241	1,606
Разходи за данъци	12	49	213
Балансова стойност на отписани активи		1,797	339
		<u>14,037</u>	<u>5,537</u>
<i>Изменение в оперативните активи и пасиви</i>			
(Увеличение)/намаление на финансови активи, държани за търгуване		-	68
Увеличение на активи в асоциирани дружества		(34)	-
(Увеличение) на финансови активи за продажба		(18,553)	(52,837)
Намаление на вземанията от банки		-	12,756
(Увеличение)/намаление на предоставени кредити на клиенти		6,148	(58,453)
(Увеличение)/намаление на активи за продажба		(671)	(11,376)
(Увеличение)/намаление на други активи		18	(548)
Увеличение/(намаление) на задълженията към банки		(46,470)	13,993
Увеличение на задълженията към други клиенти		5,821	90,746
Увеличение на други пасиви		486	2,248
Платен данък		(150)	(1)
Нетен паричен поток от оперативната дейност		<u>(39,368)</u>	<u>2,133</u>
Инвестиционна дейност			
(Увеличение) на имоти, машини, съоръжения оборудване и инвестиционни имоти, нетно		(5,030)	(2,630)
Покупка на нематериални активи		(60)	(310)
(Увеличение)/намаление на инвестиции до падеж		24,995	(18,731)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		<u>19,905</u>	<u>(21,671)</u>
Финансова дейност			
Парични постъпления от емитиране на акции		-	10,000
Нетен паричен поток от финансова дейност		<u>-</u>	<u>10,000</u>
Нетно увеличение на парични средства и парични еквиваленти		<u>(19,463)</u>	<u>(9,538)</u>
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	29	129,273	138,811
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	29	<u>109,810</u>	<u>129,273</u>

Приложенията на страници от 6 до 64 са неразделна част от финансовия отчет.

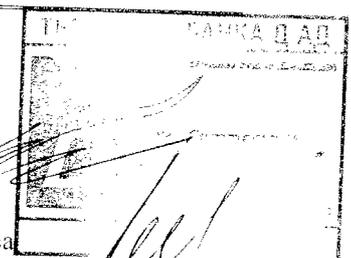
Анна Аспарухова
Изпълнителен директор

Гълъбин Гълъбов
Изпълнителен директор

Елица Костова
Съставител

Добринна Калоянова
Управител
КПМГ България ООД

Мargarита Голева
Регистриран одитор

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 Към 31 декември 2012 г.

В хиляди лева

	Прил.	Основен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв - ФА	Неразпределена печалба	Общо
Баланс на 1 януари 2012 година		40.000	12.608	(8)	337	52.937
<i>Общо всеобхватен доход за периода</i>						
Нетна печалба за годината		-	-	-	1.855	1.855
<i>Друг всеобхватен доход</i>						
Промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба		-	-	804	-	804
Общо друг всеобхватен доход		-	-	804	-	804
Общо всеобхватен доход за периода		-	-	804	-	804
<i>Сделки с акционеря, отчетени в собственния капитал</i>						
Увеличение на капитала		10.000	-	-	-	10.000
Трансфер към законови резерви		-	337	-	(337)	-
Общо сделки с акционеря отчетени в собственния капитал	28	10.000	337	-	(337)	10.000
Баланс на 31 декември 2012 година		50.000	12.945	796	1.855	65.596

ТЪРГОВСКА БАНКА ДАД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

В хиляди лева

Прил.	Основен капитал	Законов резерв	Преоценъчен резерв - ФА	Неразпредел елена печалба	Общо
Баланс на 1 януари 2013 година	50,000	12,945	796	1,855	65,596
<i>Общо всеобхватен доход за периода</i>	-	-	-	-	-
Нетна печалба за годината	-	-	-	183	183
Неразпределена печалба от минали години	-	-	-	2	2
<i>Друг всеобхватен доход</i>	-	-	-	-	-
Актьорска печалба (загуба) по плановете с дефинирани приходи	-	-	-	13	13
Отерочен данък от актьорска печалба (загуба) по плановете с дефинирани приходи	-	-	-	(1)	(1)
Промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	-
Общо друг всеобхватен доход	-	-	571	-	571
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	571	12	583
<i>Сделки с акционера, отчетени в собствения капитал</i>	-	-	-	-	-
Трансфер към законови резерви	-	1,857	-	(1,857)	-
Общо сделки с акционера, отчетени в собствения капитал	-	1,857	-	(1,857)	-
Баланс на 31 декември 2013 година	50,000	14,802	1,367	195	66,364

Приложенията на страници от 6 до 64 са неразделна част от финансовия отчет. Финансовите отчети са одобрени за издаване от Управителния съвет на Банката на 25 март 2014 г. и са подписани от негово име от:

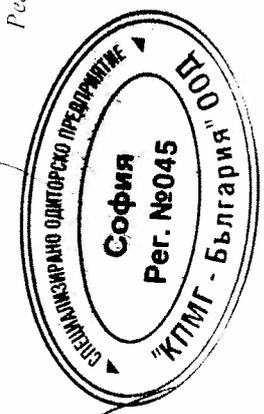
Анна Аспарухова
 Изпълнителен директор

Добринка Калфянова
 Управител
 КПМГ България ООД

Гълъбин Гълъбов
 Изпълнителен директор

Елица Костова
 Съставител

Маргарита Голева
 Регистриран одитор

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА БАНКАТА

1.1. Учредяване

Търговска Банка Д АД (предишно наименование Демирбанк (България) АД) е създадена на 15.04.1999 г. като акционерно дружество. Адресът на управление на банката е гр. София, бул. "Ген. Е.И. Тотлебен" № 8. Търговска Банка Д АД е универсална банка, притежаваща пълен лиценз за извършване на банкови услуги в страната и чужбина, в местна и чужда валута, както и извършване на всички други сделки по чл. 2, ал. 1 и ал.2 от Закона за кредитните институции.

1.2. Собственост и управление

Към 31.12.2013г. и към 31.12.2012г. капиталът на банката е собственост на Фуат Гювен (Приложение 29). Банката има двустепенна система на управление – с Управителен и Надзорен съвет.

Към 31.12.2013 г. Управителният съвет се състои от 5 (петима) членове, а именно: Анна Иванова Аспарухова – председател на УС и изпълнителен директор; Гълъбин Николов Гълъбов – член на УС и изпълнителен директор; Ангел Кирилов Геков – Член на УС и изпълнителен директор; Румен Димитров Петров – член на УС; Пламен Иванов Дерменджиев – член на УС.

Към 31.12.2013 г. Надзорният съвет се състои от 4 (четирима) членове, а именно: Еленка Харизанова Манова – член на НС, Валери Борисов - член на НС, Емел Гювен – член на НС, Бахатин Гюрбюз - член на НС.

1.3. Предмет на дейност

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава на Търговска Банка Д АД и съдебната регистрация на дружеството, то се представлява от всички членове на УС заедно или заедно от двама изпълнителни директори. Към 31 декември 2013 г. изпълнителни директори на банката са: Анна Иванова Аспарухова – председател на УС, Гълъбин Николов Гълъбов – член на УС и изпълнителен директор и Ангел Кирилов Геков – Член на УС и изпълнителен директор. Банката притежава лиценз за банкова дейност, издаден от Централната банка на България (БНБ) и може да осъществява всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

Основната дейност на банката през 2013 г. е била свързана с привличане на депозити от клиенти, предоставяне на кредити на бизнес клиенти и граждани, обслужване на разплащания на клиенти в страната и в чужбина, сделки с ценни книжа, извършване на репо-сделки на междубанковия пазар, сделки с чуждестранна валута, издаване на акредитиви и гаранции и други финансови услуги в България.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА БАНКАТА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

1.4. Структура на банката

Към 31.12.2013 г. банката има разкрити 59 структурни звена, в т. ч. ЦУ, 8 РФЦ, 23 ФЦ, 19 офиса и 9 ИРМ, разположени в отделни градове на страната.

2. База за изготвяне на Финансовите Отчети

2.1. Приложими стандарти

Този индивидуален финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приложими в Европейския Съюз.

Този финансов отчет е изготвен на индивидуална основа. Банката изготвя консолидиран финансов отчет, съгласно Закона за счетоводство. Този индивидуален финансов отчет следва да се разглежда заедно с консолидирания финансов отчет.

2.2. База за оценяване

Настоящия финансов отчет е изготвени на база историческата цена с изключение на:

- деривативните финансови инструменти, които са отчетени по справедлива стойност;
- инструментите, държани за търгуване, и всички останали инструменти, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата, доколкото справедливата им стойност може достоверно да бъде определена;
- финансовите инструменти на разположение за продажба, отчетени по справедлива стойност, доколкото справедливата им стойност може достоверно да бъде определена;

ТЪРГОВСКА БАНКА ДАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

2.3. Валута на представяне

Този индивидуален финансов отчет е представени в хиляди български левове, функционалната валута на отчетната единица.

2.4. Прилагане на приблизителни оценки

Изготвянето на финансовите отчети изисква от ръководството да прави преценки, оценки и предположения, които влияят на приложените счетоводните политики и отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалните резултати могат да се различават от тези оценки.

Оценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преработените счетоводни оценки се признават в периода, през който оценката се преглежда и във всички засегнати бъдещи периоди.

Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовите отчети, са оповестени в Приложение 5.

2.5. Сравнителни данни

Банката представя сравнителна информация в тези финансови отчети за една предходна година. Ако е необходимо да бъдат направени промени в класификацията и представянето на отчетни обекти и операции като отделни компоненти на финансовите отчети с цел по-достоверно представяне, сравнителните данни за предходната година се рекласифицират, за да бъде постигната съпоставимост на данните с текущия отчетен период.

2.6. Промени в счетоводните политики

Банката е приложила следните нови стандарти и промени в стандарти, включително всички произтичащи от тях промени в други стандарти, с дата на първоначално прилагане 1 януари 2013 г.

- Оповестявания – компенсиране на финансови активи и финансови пасиви (промени в МСФО 7) (виж (i))
- МСФО 13 *Оценяване на справедлива стойност* (виж (ii))
- *Представяне на позиции от друг всеобхватен доход (Промени в МСС 1)* (виж (iii))
- МСС 19 *Доходи на наети лица (2012)* (виж (iv))

(i) Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви

В резултат на промените в МСФО 7, Банката разшири своите оповестявания относно компенсиране на финансови активи и финансови пасиви.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

2.6. Промени в счетоводните политики, продължение

(ii) Оценяване на справедлива стойност

МСФО 13 предоставя единна рамка за оценка на справедлива стойност и оповестявания на оценките на справедлива стойност, когато такива оповестявания се изискват или допускат от други стандарти. Стандартът унифицира дефиницията на справедлива стойност като цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Стандартът заменя и увеличава изискванията за оповестяване за оценките на справедлива стойност в други стандарти, включително тези съгласно МСФО 7. В резултат на това, Банката е представила допълнителни оповестявания в това отношение.

Според преходните разпоредби на МСФО 13, Банката е приложила новите насоки за оценяване на справедлива стойност проспективно и не е представяна сравнителна информация за новите оповестявания. Въпреки това, промяната не доведе до значителен ефект върху оценките на активите и пасивите на Банката.

(iii) Представяне на позиции от друг всеобхватен доход

В резултат на промените в МСС 1, Банката промени представянето на позиции от друг всеобхватен доход в своя отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като позиции, които могат впоследствие да се рекласифицират в печалбата или загубата, се представят отделно от такива, които никога няма да се рекласифицират. Съответно, сравнителната информация беше повторно представена.

(iv) План с дефинирани доходи

В резултат на МСС 19 Доходи на наети лица, Банката е променила своята счетоводна политика за отчитане на актюерски печалби и загуби по план с дефинирани доходи към признаване на всички актюерски печалби и загуби в друг всеобхватен доход.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

3.1. Валутни операции

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства и еквиваленти, кредити и вземанията, инвестиции в ценни книжа, задължения по депозити и други задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ ежедневно. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.2. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за всеобхватния доход на база на принципа на начисляване за всички лихвоносни инструменти при използване на метода на ефективния доход на основата на цената на придобиване или приложимия променлив лихвен процент. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизация на всеки отбив или премия или други разлики между първоначалната балансова стойност на лихвоносни инструменти и тяхната стойност на падеж, изчислена на база ефективен лихвен процент.

Приходът от лихви включва реализирани лихвени доходи по дългови ценни книжа на разположение за продажба, от лихви по депозити в други банки, лихви по предоставени кредити и аванси на клиенти, дивиденди от инвестиции, такси и комисионни по предоставени кредити и аванси на клиенти, които са неразделна част от ефективния доход на финансовия инструмент.

Разходът за лихви се признава на принципа на начисляване и включва лихвите по: привлечени депозити от банки, от клиенти, както и по други дългосрочно привлечени средства и подчинен срочен дълг.

3.3. Приходи от и разходи за такси и комисионни

Таксите и комисионните по банковите гаранции за добро изпълнение се признават на систематична база през периода на съществуване на експозицията, при осигуряване на съпоставимост с разходите за оказване на услугата.

Разходите за такси и комисионни свързани с обслужването на ностро сметки при други банки се признават в момента на извършване на услугата, за която се отнасят.

3.4. Резултат от търговски операции

Резултатът от търговски операции включва приходи от лихви от ценни книжа държани за търгуване, печалба/загуба от операции с ценни книжа държани за търгуване, печалба/загуба от преценка на ценни книжа на разположения за продажба, печалба/загуба от операции в чуждестранна валута и печалба/загуба от преценка на валутни активи и пасиви.

3.5. Финансови инструменти

3.5.1. Финансови активи

Банката класифицира своите финансови активи в следните категории: "кредити и вземания", "финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата", "финансови активи на разположение за продажба" и "финансови активи държани до падеж". Класификацията е в зависимост от същността и целите на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на банката към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно Банката признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на "датата на търгуване" – датата, на която се е обвързала да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата и загубата.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5. Финансови инструменти, продължение

3.5.1. Финансови активи, продължение

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Банката, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Банката е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако Банката продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, тя продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

(а) Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Тази група финансови активи включва: парични средства по разплащателни сметки и депозити при Централната банка, вземания от банки, предоставени кредити и аванси на клиенти, други вземания. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Лихвеният доход се признава на база ефективна лихва. Той се представя в отчета за всеобхватния доход.

Кредитите и авансите, които първоначално са възникнали в банката, се признават при фактическото отпускане на паричните средства или предоставяне на друг финансов или нефинансов актив на кредитополучателите и първоначално се оценяват по стойността на предоставените парични средства или други активи.

Придобитите кредити и аванси от страна на банката се признават при получаване в значителна степен на всички ползи и рискове, произтичащи от собствеността, като първоначално се оценяват по стойността на платената сума или определената справедлива стойност на прехвърления актив.

(б) Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата

Един финансов актив се класифицира по справедлива стойност в печалбата и загубата, ако той е: 1) бил придобит по принцип с цел търгуване в краткосрочен план; 2) част от идентифицируем портфейл от финансови инструменти, които банката управлява заедно и подходът за него е насочен към краткосрочно генериране на печалби; или 3) дериватив, който не е определен и не е ефективен като хеджиращ инструмент. Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата и загубата се оценяват и представят в отчета за финансовото състояние по техните справедливи стойности или стойности, които се получават от използването на оценъчни модели на дисконтиране на паричните потоци. Всеки резултат от преоценката, печалба или загуба, както и лихвите по тези инструменти се отчитат в отчета за всеобхватния доход за отчетния период.

(в) Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група.

Банката класифицира като финансови активи на разположение за продажба дългови ценни книжа и направени инвестиции в акции от капитала на други предприятия, когато намерението е тези ценни книжа да се държат за неопределен период от време и същите могат да бъдат продавани при

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5. Финансови инструменти, продължение

3.5.1. Финансови активи, продължение

(в) Финансови активи на разположение за продажба, продължение

необходимост от ликвидни средства или при съществени промени в доходността или цената им.

Ценните книжа на разположение за продажба се признават първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията. В последствие те се оценяват по справедлива стойност или стойности, които се получават от използването на оценъчни модели на дисконтиране на паричните потоци.

Нереализираните печалби и загуби, произтичащи от промени в справедливата стойност на ценните книжа, класифицирани в групата "на разположение за продажба", се признават директно в отделен компонент на собствения капитал в отчета за промените в собствения капитал, докато финансовият актив бъде продаден или бъде определен като обезценен, когато натрупаните печалби или загуби, включени в предходни периоди в собствения капитал, се признават в отчета за всеобхватния доход за отчетния период. През периода на държане на дълговите инструменти, класифицирани "на разположение за продажба", банката признава приходи от лихви чрез прилагане на метода на ефективния лихвен процент. Дивиденди по акции, класифицирани като финансови активи на "разположение за продажба", се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход, когато се установи, че банката е придобила правото върху тези дивиденди.

(г) Финансови активи държани до падеж

Финансови активи държани до падеж са такива активи, които представляват дългови ценни книжа, с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати, спрямо които банката при тяхното придобиване има положително намерение и възможност да държи до настъпването на падежа им независимо, че същите са търгуеми на борса. Тези активи се оценяват първоначално по тяхната цена на придобиване, а последващо – по амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с обезценка, ако има такава. Приходите от тях се признават и представят на база ефективен доход в отчета за всеобхватния доход.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5. Финансови инструменти, продължение

3.5.1. Финансови активи, продължение

(0) Споразумения за репо сделки

Банката сключва договори с ценни книжа по силата на споразумения за обратна продажба/покупка на идентични книжа на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена (репо-споразумения). Закупените книжа, подлежащи на обратна продажба (обратно репо) на определена бъдеща дата не се признават в отчета за финансовото състояние. Изплатените суми се отчитат като вземания по репо-споразумения с клиенти и/или банки, обезпечени със съответните ценни книжа. Разликата между покупната цена и цената за обратна продажба се третира като лихва и се начислява за периода на споразумението, като се прилага методът на ефективния лихвен процент.

Ценните книжа, продадени по споразумения за обратно откупуване (репо), продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние като активи по справедлива стойност в печалбата и загубата или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения по репо-сделки. Разликата между продажната цена и тази на обратната покупка се третира като разход за лихва и се начислява за периода на споразумението на база на метода на ефиктивната лихва.

3.5.2. Обезценка на финансови активи

Всички финансови активи класифицирани в групите: "кредити и вземания", "финансови активи държани до падеж", "финансови активи на разположение за продажба" подлежат на преглед за обезценка. На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали са налице обективни доказателства и съществуват ли индикатори за обезценка на финансов актив или на група от финансови активи.

(а) Кредити и вземания от банки и други клиенти

Към датата на всеки отчет за финансовото състояние банката прави преценка дали има налице обективни доказателства, че определени индивидуални кредити и вземания или група кредити и вземания със сходни характеристики са с белези на обезценени. Даден кредит или група кредити са обезценени когато има обективни доказателства, че е възникнала обезценка в резултат на едно или няколко събития, които са се случили след първоначалното признаване на актива, тези събития са оказали влияние върху бъдещите парични потоци от актива и това влияние може да се оцени.

Критериите, които банката използва за да определи дали има налице обективни доказателства за загуби от обезценка са: неспазване (забава) на договорените плащания за главницата и лихвите; значителни финансови затруднения изпитвани от длъжника и за генериране на достатъчни по размер парични потоци; нарушения на ключови условия и показатели, заложен в договора за кредит; влошаване на финансовото, пазарното и конкурентното положение на длъжника; влошаване на състоянието и качествата на обезпеченията, предоставени от длъжника; стартиране на процедури по ликвидация и/или несъстоятелност на кредитополучатели и др. подобни индикатори.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5.2. Обезценка на финансови активи, продължение

Стойността на обезценката е разликата между стойността в отчета за финансовото състояние на даденото вземане и възстановимата му стойност, която представлява настоящата стойност на очакваните парични потоци, възстановими от гаранции и обезпечения, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Загубите от обезценка се признават в отчета за всеобхватния доход.

Обезценки могат да се правят и за други компоненти на кредитния портфейл към датата на отчета за финансовото състояние, чиято приблизителна оценка се основава на минал опит за възникнали загуби от всеки един от тези компоненти, настоящите икономически условия, в които оперират кредитополучателите и други фактори, които оказват влияние върху кредитния портфейл, но не са свързани с конкретна експозиция. В този случай банката включва и обезценки за покриване на общ кредитен риск на портфейлна основа.

Банката текущо оценява дали има обективни доказателства за обезценка по отношение на всяка конкретна кредитна експозиция независимо дали е индивидуално съществена. Даден кредит се класифицира в една от рисковите кредитни групи – “редовни кредити”, “кредити под наблюдение”, “нередовни кредити” или “загуба” в зависимост от продължителността на забава на договорените плащания на главницата и/или на лихвата и на база на анализ на финансовото състояние на длъжника, източниците за погасяване на задълженията му към банката и вида, качеството и стойността на приетото обезпечение. Изчисленията на сумите на обезценките се извършват от банката на база вътрешно разработени правила и техники. В банката ежесечно се извършва преглед и анализ на всички кредити за оценка на рисковите експозиции, както и на кредитите, на които е направена обезценка. Всяка следваща промяна в размера и срока на очакваните бъдещи парични потоци, сравнени с предварителните очаквания, водят до промяна в размера на коректива за обезценка като загубите/възстановяванията се отнасят в увеличение или намаление на загубите от обезценка в отчета за всеобхватния доход.

Загубата от обезценка се намалява само при подобряване качеството на кредита, при което съществува достатъчна вероятност за своевременно събиране на главницата и лихвата в съответствие с първоначалните условия, включени в договора за заем.

Последващите възстановявания или намаления на обезценки, които се дължат на събития, възникнали след тях, се отразяват като реинтегриране в отчета за всеобхватния доход.

Когато един кредит е несъбираем, той се отписва срещу натрупаните за него суми за обезценки по корективната сметка. Такива кредити се отписват след като всички необходими правни процедури са били направени и сумата на окончателната загуба е била установена.

(б) Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи “на разположение за продажба” се обезценяват в случай, че съществуват обективни доказателства, които показват значителен и продължителен спад в справедливите цени на съответния актив или група активи, или за финансови активи отчетени по цена на придобиване - когато съществуват доказателства, че балансовата стойност е по-висока от очакваната възстановима сума.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5.2. Обезценка на финансови активи, продължение

В случай, че са налице такива доказателства, натрупаната загуба, представляваща разликата между цената на придобиване и текущата справедлива/възстановима стойност, се прехвърля от собствения капитал в отчета за всеобхватния доход. Възстановимата сума на дълговия инструмент е настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент за сходен финансов актив. Загубата от обезценка на финансови активи "държани за продажба" се признава текущо в отчета за всеобхватния доход.

(в) Финансови активи държани до падеж

Финансовите активи "държани до падеж" се оценяват индивидуално в случай, че съществуват обективни доказателства за обезценка. В случай, че са налице такива доказателства, обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Обезценката се отчита в корективна сметка и стойността на финансовия актив се представя в отчета за финансовото състояние нетно от нея. Сумата на обезценката се признава текущо в отчета за всеобхватния доход.

3.5.3. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Банката класифицира своите задължения, дълговите инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови пасиви или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти. Банката определя класификацията на финансовите си пасиви в момента на тяхното възникване. Всички финансови пасиви притежавани от банката са класифицирани като други финансови пасиви и се отчитат по амортизируема стойност.

Финансовите пасиви включват задължения към банки и клиенти по привлечени депозити, привлечени средства по договори за кредит и други договори и други текущи задължения.

Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. Разходите за лихви се отчитат текущо в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите пасиви се отписват когато задължението по тях се уреди, отмени или насрещната страна загуби правото си на упражняване.

3.6. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Имоти, машини, съоръжения и оборудване са представени във финансовите отчети по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При придобиване имоти, машини, съоръжения и оборудване се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.6. Имоти, машини, съоръжения и оборудване, продължение

Последващо оценяване

Избраният от банката подход за последваща оценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване е моделът на себестойността по МСС 16 – цена на придобиване, намалена с начислените амортизационни и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Банката използва линеен метод на амортизация на имоти, машини, съоръжения и оборудване. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

▪ Машини, компютърна техника и оборудване	%
▪ Стопански инвентар	25-50
▪ Автомобили	15
▪ Ремонт и подобрене на наети помещения за срока на наемния договор	25

Определеният срок на годност на оборудването се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира проспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини, съоръжения и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части или на преустройство и реконструкция, се капитализират към стойността на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от стойността на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Стойностите на имоти, машини, съоръжения и оборудване в отчета за финансовото състояние подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната стойност в отчета за финансовото състояние, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване е по-високата от двете: справедливата стойност без разходите за продажба или стойността в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход.

Печалби и загуби от продажба

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.6. Имоти, машини, съоръжения и оборудване, продължение

Печалбите или загубите от продажба на активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и стойност в отчета за финансовото състояние на актива към датата на продажбата. Печалбите и загубите от продажба се признават в отчета за всеобхватния доход.

3.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти, държани по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на стойността им, или и за двете, но не с цел продажба в обичайната дейност, използване за производство или доставка на стоки и услуги или за административни цели. Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване. Банката прилага модела на себестойността, съгласно най-разпространената практика в МСС 16.

Цената на придобиване включва всички разходи, директно свързани с придобиването на инвестиционния имот. Стойността на инвестиционните имоти, придобити по стопански начин, включва направените разходи за материали, директно вложен труд, разходите пряко отнасящи се до приваждане на актива до състояние необходимо за неговата експлоатация и капитализирани разходи по заеми.

Инвестиционните имоти се амортизират на база линейния метод в печалби и загуби въз основа на очаквания срок на полезния им живот от датата, на която са готови за употреба. Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират ако е подходящо. Банката прилага същите норми на амортизация и очаквани срокове на полезен живот както за Имоти, машини, съоръжения и оборудване.

Нематериалните активи са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Нематериални активи включват лицензни за програмни продукти, използвани в банката.

3.8. Нематериални активи

Прилага се линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от:

▪ Програмни продукти	%
▪ Лицензи	20
	15

Стойността в отчета за финансовото състояние на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че тази стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като текущ разход в отчета за всеобхватния доход.

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и стойност на актива в отчета за финансовото състояние към датата на продажбата. Те се посочват нетно в отчета за всеобхватния доход.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.9. Нетекущи активи и групи от активи за изваждане от употреба, класифицирани като държани за продажба

Банката представя като нетекущи активи класифицирани като държани за продажба недвижими имоти, придобити от обезпечения по отпуснати от банката кредити. Стойността на тези активи се очаква да бъде възстановена чрез бъдеща продажба, а не чрез използването им в дейността на Банката. Активи се класифицират в тази категория само тогава, когато ръководството на Банката има ясни намерения да извърши продажбата в обозримо бъдеще и са започнали процедури по търсене на купувачи.

3.10. Провизии и условни задължения

Провизии се признават когато банката има настоящо конструктивно или правно задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на отчета за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен.

Условните задължения са задължения възникнали в резултат на минали събития, съществуването на които може да се потвърди само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат напълно контролирани от банката или не е вероятно да се появи необходимост от изходящ поток от ресурси за погасяване на задължението. Същите не се признават в отчета за финансовото състояние, но се оповестяват. (Приложение 30).

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.11. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Съгласно българското законодателство банката е задължена да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Размерът на вноските се определя от Кодекса за социалното осигуряване и Закона за здравното осигуряване – въз основа на доходите за периода. Трудовите отношения между служителите и банката, в качеството ѝ на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала на банката под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от банката вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет банката прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.11. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство, продължение

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в даденото предприятие може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби - в отчета за всеобхватния доход. Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, банката назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Те се признават незабавно в отчета за всеобхватния доход в периода (годината), в който възникнат.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, обезщетения за:

- неспазено предизвестие - брутното трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – брутното трудово възнаграждение за един месец;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – обезщетение в размер на 2 брутни месечни работни заплати;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

Банката признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.12. Дивиденти

Доходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на Банката да получи съответния дивидент.

3.13. Отчитане на инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерните предприятия се отчитат по цена на придобиване.

3.14. Текущи и отсрочени данъци

Текущи данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2013 г. е 10% (2012 г.: 10%).

Отсрочени данъци върху печалбата

Отсрочените данъци се определят като се използва балансовия пасивен метод за временните разлики към датата на отчета за финансовото състояние, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви. Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба). Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, но само до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и

3.14. Текущи и отсрочени данъци, продължение

да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга позиция от отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансовата позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила. Към 31.12.2013 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10% (31.12.2012 г.: 10%).

3.15. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци се състоят от парични средства в брой, по разплащателни сметки в други банки, предоставени депозити на други банки - на виждане и/или с оригинален срок до 3 месеца, както и салда по сметките с Централната банка, които са свободни от всякакви ограничения.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.16. Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг.

Плащанията от страна на банката като лизингополучател във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга.

Приходът на банката като лизингодател по договори за оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг и се представят в отчета за всеобхватния доход.

3.17. Финансов лизинг

Лизинговата дейност на Банката е свързана с отдаване на имоти, машини и съоръжения по договори за финансов лизинг. Договорът за финансов лизинг е споразумение, по силата на което лизингодателят предоставя на лизингополучателя правото на ползване на определен актив за договорен срок срещу възнаграждение. Лизинговият договор се отчита като финансов, когато с договора лизингодателят прехвърля на лизингополучателя всички съществени рискове и изгоди, свързани със собствеността на актива. Типичните показатели, които Банката разглежда, за да определи дали всички съществени рискове и изгоди са прехвърлени включват: настоящата стойност на минималните лизингови плащания в съпоставка със справедливата стойност на лизинговия актив в началото на лизинговия договор; срока на лизинговия договор в съпоставка с икономическия живот на отдадения под наем актив; както и дали лизингополучателят ще придобие правото на собственост върху лизингования актив в края на срока на договора за финансов лизинг.

Всички останали лизингови договори, които не прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива, се класифицират като оперативен лизинг.

Минимални лизингови плащания

Минималните лизингови плащания са тези плащания, които лизингополучателят ще направи, или може да бъде задължен да направи през срока на лизинговия договор. От гледна точка на Банката минималните лизингови плащания включват и остатъчната стойност на актива, гарантирана от трета, несвързана с Банката страна, при условие, че тази страна е финансово способна да изпълни ангажмента си по гаранцията или договора за обратно изкупуване. В минималните лизингови плащания Банката включва също така и цената на упражняване на евентуална опция, която лизингополучателят притежава за закупуване на актива, като в началото на лизинговия договор в голяма степен е сигурно, че опцията ще бъде упражнена. Минималните лизингови плащания не включват суми по условни наемни, както и разходи за услуги и данъци, които са платени от Банката и впоследствие префактурирани на лизингополучателя.

Начало на лизинговия договор и начало на срока на лизинговия договор

Прави се разграничение между начало на лизинговия договор и начало на срока на лизинговия договор. Начало на лизинговия договор е по-ранната от двете дати - на лизинговото споразумение или на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор. Към тази дата:

- лизинговият договор е класифициран като финансов или оперативен лизинг; и
- в случай на финансов лизинг сумите, които трябва да бъдат признати в началото на срока на лизинговия договор, са определени.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.17. Финансов лизинг, продължение

Начало на срока на лизинговия договор е датата, от която лизингополучателят може да упражни правото си на ползване на наетия актив. Това е и датата, на която Банката признава първоначално вземането по лизинга.

Първоначална и последваща оценка

Първоначално Банката признава вземане по финансов лизинг, равно на своята нетна инвестиция, която включва сегашната стойност на минималните лизингови плащания и всяка негарантирана остатъчна стойност за Банката. Сегашната стойност се изчислява чрез дисконтиране на дължимите минималните лизингови плащания с лихвен процент присъщ на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи са включени в изчислението на вземането по финансов лизинг. През срока на лизинговия договор Банката начислява финансов доход (приход от лихви по финансов лизинг) върху нетната инвестиция. Получените лизингови плащания се разглеждат като намаление на нетната инвестиция (погасяване на главница) и признаване на финансов доход по начин, който да осигури постоянна норма на възвръщаемост от нетната инвестиция.

Впоследствие нетната инвестиция в договори за финансов лизинг, се представя нетно, след приспадане на обезценка. Определянето на обезценката апо финансов лизинг е посочено в приложение 3.5.2

3.17. Акционерен капитал и резерви

Банката е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на *акционерен капитал*, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на банката. Акционерите отговарят за задълженията на банката до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Акционерният капитал представлява неподлежащия на разпределение капитал на банката и е представен по номиналната стойност на издадените акции.

Банката е задължена да формира *Фонд Резерви (законов резерв)*, съгласно изискванията на Търговския закон от разпределение на печалбата (Приложение 28).

Преоценъчният резерв – финансови активи е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Преоценъчният резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход, когато финансовите активи се продадат или при наличие на трайни и продължителни обезценки.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.18. Нови стандарти и разяснения, които не са приложени по-рано

Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Някои нови стандарти, промени в стандарти и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, могат да бъдат по-рано приложени в годишния период, завършващ на 31 декември 2013 г., въпреки че все още не са задължителни преди следващ период. Тези промени в МСФО не са били по-рано приложени при изготвянето на този финансов отчет. Банката не планира да прилага тези стандарти по-рано.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

Промени в МСС 32 *Компенсирание на финансови активи и финансови пасиви*, се прилагат най-късно от началната дата на първата финансова година, започваща на или след 1 януари 2014 г. Дружеството не очаква промените да имат ефект върху финансовия отчет, тъй като не прилага компенсирание за своите финансови активи и финансови пасиви и няма глобални споразумения за компенсирание.

- МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети*, МСФО 11 *Съвместни предприятия*, МСФО 12 *Оповестяване на дялови участия в други предприятия* и МСС 27 *Индивидуални финансови отчети (2011)*, който заменя МСС 27 (2008) и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия (2011)*, който заменя МСС 28 (2008) се прилагат най-късно от началната дата на първата финансова година, започваща на или след 1 януари 2014 г.
- Промени в МСФО 10, МСФО 12 и МСС 27 – *Инвестиционни предприятия*, следва да се прилагат за годишен период и започващи на или след 1 януари 2014 година. Дружеството не очаква промените да имат ефект върху финансовия отчет, тъй като Банката не отговаря на определението за инвестиционно предприятие.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, издадени от СМСС/КРМСФО, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК:

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно не са взети пред вид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

- МСФО 9 *Финансови инструменти (издаден ноември 2009)* и *Допълнения към МСФО 9 (издадени октомври 2010)* е приложим от 1 януари 2015 г. и може да промени класификацията и оценката на финансови инструменти.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

В хода на обичайната си стопанска дейност банката е изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: кредитен риск, пазарен риск (включващ лихвен и валутен риск) и ликвиден риск. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на банката. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на банковите услуги и видовете продукти и на привлечените от нея средства на клиенти, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от нея инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Банката управлява своите търговски операции според вида риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

Структура за управление на рисковете

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете в банката са следните:

Надзорен съвет – извършва общ надзор върху управлението на рисковете;

Управителен съвет – отговаря за общият подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите и принципите за управление на рисковете;

Комитет за управление на активите и пасивите – анализира текущото състояние на активите и пасивите на банката, наблюдава рисковете свързани с управление на ликвидността на банката и пазара на финансови инструменти и предлага конкретни мерки в случай на отклонение от приетите лимити;

Кредитен комитет и Провизионен съвет – текущ анализ на кредитните сделки от гледна точка на управление на кредитния риск;

Комисия за оценка на рискови събития - взема решения за окончателно регистриране на настъпили събития, извършва оценка на загубите, анализира регистрираните данни.

Изпълнителни директори – осъществяват оперативен контрол на всички банкови операции от гледна точка спазване и текущо поддържане на определените лимити за конкретните видове риск;

Централната банка осъществява допълнителен надзор върху управлението на рисковете в банката чрез изискване на периодични отчети и последващ контрол по спазването на нормативно определените максимални нива за експозиция към определени видове рискове.

Измерване и управление на основните рискове

Ръководството на банката е приело различни вътрешни правила и методики за измерване на рисковете, които са основани на статистически модели или на исторически опит.

Контролът и управлението на рисковете е структуриран основно на базата на лимити по видове операции. Тези лимити рефлектират върху стратегията на банката и пазарната ѝ позиция, както и нивото на конкретния риск, който банката определя като приемлив за нейните операции.

Периодично се изготвят отчети за конкретните видове риск за извършване на последващ анализ и евентуална корекция на определените вече лимити по отделни видове операции и сделки.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.1. Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, при който клиентите/контрагентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло дължимите на банката суми в предвидения срок.

Управлението на специфичния кредитен риск се осъществява от Провизионния съвет на банката и се наблюдава от Управителния съвет. Функцията по управление на кредитния риск осигурява прилагането на подходяща политика и съответствието на тази политика със свързаните процедури и контролни за текущо наблюдение на всеки вид кредитна експозиция.

Рисковата експозиция на кредитния портфейл се управлява чрез редовен анализ на способността на кредитополучателите да спазват задълженията си по плащане на дължимите главници и лихви и чрез механизмите на определяне на подходящи кредитни ограничения. Кредитният риск се намалява частично и чрез получаване на различни видове обезпечения.

Основната цел на инструментите под формата на гаранции и акредитиви е да се осигурят средства на клиента, съобразно появата на необходимост от тях. Гаранции и акредитиви, представляващи неотменяем ангажимент, че банката ще извърши плащания в случай, че клиент не може да изпълни задълженията си към трета страна, и носят същия кредитен риск, както и кредитите. Документарните и търговски акредитиви, представляващи писмено поемане на задължения от банката от името на клиент, оторизират трето лице да получи средства до определена сума при спазване на определени условия. Те са обезпечени с определено количество стоки, поради което са с по-нисък риск от прякото кредитиране.

Неусвоените средства по одобрени кредитни споразумения под формата на кредити, гаранции или акредитиви представляват ангажименти на банката. По отношение на кредитния риск банката е потенциално изложена на загуба в размер на общата сума на неусвоените кредити. Вероятният размер на загубата, обаче е по-нисък от всички неусвоени средства, тъй като повечето от този тип ангажименти предполагат изисквания за поддържане на определени кредитни стандарти от страна на клиента. Банката текущо следни сроковете за усвояване на кредитите, тъй като по-дългосрочните задължения обикновено са с по-висока степен на кредитен риск от краткосрочните.

Максимална експозиция на кредитен риск

Експозицията към кредитен риск произтичащи от финансови активи признати в отчета за финансовото състояние е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2013	2012
Финансови активи		
Парични средства и вземания от Централната Банка	97,755	80,924
Предоставени кредити и аванси на банки	12,055	48,349
Предоставени кредити и аванси на клиенти	314,906	330,821
Ценни книжа на разположение и за продажба	90,561	71,437
Ценни книжа до падеж	162,101	187,096
	<u>677,378</u>	<u>718,627</u>

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.1. Кредитен риск, продължение

Експозицията към кредитен риск, произтичащ от условни ангажменти отчетени задбалансово е както следва:

в хиляди лева

	2013	2012
Банкови гаранции и акредитиви	42,621	51,270
Неусвоен размер на разрешени кредити	20,011	25,150
	<u>62,632</u>	<u>76,420</u>
Максимален кредитен риск	<u>740,010</u>	<u>795,047</u>

Кредитен риск - концентрация

Ръководството на банката текущо следи кредитния риск от концентрация на финансовите активи по сектори на икономиката, а така също и по отделни контрагенти на база на утвърдени лимити. Те са определени, както следва:

1. Общ лимит към банка-контрагент – определен на база официалния рейтинг на банката, присъден от международно призната агенция за кредитнерейтинг. Той включва лимити по следните видове сделки: депозитен лимит, форекс лимит, търговски/портфейлен лимит.
2. Вътрешен рейтинг на страните и банките-контрагенти - определен на база разработената в банката Методика за определяне на вътрешен рейтинг на страните и банките-контрагенти чрез оценка на финансовото им състояние.
3. Лимит за максимални експозиции към едно лице или икономически свързани лица - определя се по отношение на кредитните експозиции на клиенти - нефинансови институции по смисъла на чл. 44, ал. 2 от Закона за кредитните институции.

Регулаторните лимити и вътрешното банковите лимити за максимални експозиции към едно лице и икономически свързани лица, в т.ч. към банки-контрагенти се оценяват и анализират периодично.

Общата кредитна експозиция към отделен отрасъл като процент от общия кредитен портфейл се проследява периодично и се разглежда от Управителния Съвет на Банката.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.1. Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск в отчета за финансовото състояние по икономически сектори е представен в таблицата по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	2013	%	2012	%
ВЕИ-Фотоволтаични централи	16,204	5	18,904	6
Търговия и услуги	68,290	21	71,393	21
Строителство	87,814	27	98,733	29
Туризм	19,668	6	15,260	5
Производство	31,669	10	35,838	11
Кредити на населението	33,703	10	31,372	9
Транспорт и комуникации	3,970	1	4,225	1
Земеделие и горско стопанство	41,380	13	38,891	12
Застраховане, лизингова дейност	1,009	-	887	-
Държавно и местно управление	24,501	7	19,283	6
Общо преди обезценка	328,208	100	334,786	100
Обезценка	(13,302)		(3,965)	
Общо	314,906		330,821	

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.1. Кредитен риск, продължение

Експозиции към кредитен риск

<i>В хиляди лева</i>	Кредити и аванси на клиенти		Кредити и аванси на банки		Инвестиционни ценни книжа	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Индивидуално провизирани:						
Редовни експозиции	85,884	81,590	-	-	-	-
Експозиции под наблюдение	1,988	1,967	-	-	-	-
Необслужвани	1,229	537	-	-	-	-
Загуба	22,783	9,022	-	-	-	-
Обща стойност	111,884	93,116	-	-	-	-
Обезценка	(13,302)	(3,965)	-	-	-	-
Балансова стойност	98,582	89,151	-	-	-	-
Просрочени, но непровизирани:						
Редовни експозиции	18,866	27,281	-	-	-	-
Експозиции под наблюдение	16,722	18,597	-	-	-	-
Необслужвани	12,557	5,299	-	-	-	-
Загуба	30,628	40,101	-	-	-	-
Обща стойност	78,773	91,278	-	-	-	-
Обезценка	-	-	-	-	-	-
Балансова стойност	78,773	91,278	-	-	-	-
<i>Разпределение по брой дни</i>						
<i>просрочие:</i>						
<i>до 30 дни</i>	28,429	30,750	-	-	-	-
<i>30-60 дни</i>	2,880	5,897	-	-	-	-
<i>60-90 дни</i>	12,921	9,522	-	-	-	-
<i>90-180 дни</i>	3,956	5,008	-	-	-	-
<i>над 180 дни</i>	30,587	40,101	-	-	-	-
Балансова стойност	78,773	91,278	-	-	-	-
Непросрочени и непровизирани:						
Редовни експозиции	131,374	141,782	12,055	48,349	252,592	258,531
Експозиции под наблюдение	6,095	8,610	-	-	-	-
Необслужвани	82	-	-	-	-	-
Загуба	-	-	-	-	-	-
Обща стойност	137,551	150,392	12,055	48,349	252,592	258,531
Обезценка	-	-	-	-	-	-
Балансова стойност	137,551	150,392	12,055	48,349	252,592	258,531
<i>Преструктурирани кредити</i>						
<i>(балансова стойност)</i>	31,411	45,656	-	-	-	-
<i>- в т.ч. Непровизирани</i>	24,848	36,328	-	-	-	-
Балансова стойност	314,906	330,821	12,055	48,349	252,592	258,533

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.1. Кредитен риск, продължение

Банката приема като обезпечение различни видове недвижими имоти, като жилищни, търговски и административни, хотелски и др. имоти, както и в отделни случаи производствени сгради, незастроени парцели или земеделски земи. Стойността на ипотекирания имот в повечето случаи покрива изцяло размера на кредита. Приеманите обезпечения се оценяват по текущата им пазарна стойност, която се определя от компетентните длъжностни лица в банката или от правоспособни лицензирани оценители по утвърден от банката списък. При периодичните прегледи на състоянието на кредитите, се извършва и преценка на приетото обезпечение по същия ред.

Другите обезпечения включват залози върху движимо имущество, поръчителство и записи на заповед. Банката изисква процентът на покритие при обезпеченията от вида поръчителство и запис на заповед да бъде 100%, докато залозите върху движимо имущество се приемат като допълнителни към основното обезпечение.

По-долу са представени видовете обезпечения държани от банката към 31 декември 2013 г. и към 31 декември 2012 г. по справедлива стойност.

В хиляди лева

	Кредити и аванси на клиенти	
	2013	2012
По индивидуално провизирани кредити:		
Ипотеки върху недвижими имоти	88,174	79,610
Парични депозити	545	3,214
Други обезпечения	283,864	273,985
По просрочени, но непровизирани кредити:		
Ипотеки върху недвижими имоти	106,292	144,042
Парични депозити	20,548	28,722
Други обезпечения	338,580	294,710
По непросрочени и непровизирани кредити:		
Ипотеки върху недвижими имоти	245,376	258,860
Парични депозити	7,394	9,159
Други обезпечения	502,495	492,326

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

Жилишно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – физически лица - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

<i>в млн. лв.</i>	2013	2012
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	1,164	1,300
Над 50% до 70%	1,711	921
Над 70% до 90%	2,116	2,020
Над 90% до 100%	152	272
Повече от 100%	-	533
Общо	5,143	5,046

Кредити към предприятия

Кредитите към предприятия са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Банката изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Банката приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Банката изисква допълването му в определен срок.

Банката разглежда всички отделни случаи от страна на клиентите и преценява рисковете свързани с възможностите за преговаряне на първоначалните условия по сключени договори при поискване от страна на контрагентите. Обичайно тези условия са свързани с: удължаване сроковете за усвояване на кредитите, поради нарушение в план-графика на строителните работи или инвестиционния проект, размера на отпуснатия кредит в посока на увеличение и респ. намаление, лихвените равнища, особено на заемите с променлив лихвен процент или погасителните планове от гледна точка размерите на конкретни погасителни вноски и отделните падежи, както и в отделни случаи – промени в приетото обезпечение.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.2. Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от негативното движение на лихвените проценти и валутните курсове между различните валути. Тези движения оказват влияние върху рентабилността на банката.

Банката управлява притежаваните от нея финансови инструменти отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството на банката посредством покупко-продажба на финансови инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция за хеджиране на риска.

4.3. Лихвен риск

Банковата дейност води до непрекъснато поддържане на позиции, чувствителни спрямо движението на пазарните лихвени проценти, което оказва влияние върху финансовото ѝ състояние и диманката на паричните потоци. Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж и пазарната стойност на собствения капитал, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища.

Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в български лева, обичайно се определят на база на движението на основния лихвен процент, определян от Централната банка (БНБ). Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в евро, са базирани на котировките на Европейската централна банка.

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, банката е изложена на риск от промени в основните лихвени пунктове, служещи за определяне на лихвените проценти, които се определят като разлика между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, шестмесечен LIBOR или различни лихвени проценти. Политиката по управление на риска цели оптимизиране на нетните приходи от лихви и постигане на пазарни лихвени равнища, съответстващи на стратегията на банката.

- Процедурите по управление на лихвения риск са свързани с текущото поддържане на разумен лихвен марж между приложимите лихвени проценти за привлечения ресурс и към активните банкови операции и се прилагат от гледна точка на чувствителността на банката спрямо промени в лихвените равнища.
- За целите на определяне на лихвените нива по кредити и вземания от нефинансови институции банката е въвела отделни правила за своите клиенти:
 - за кредитите на физически лица - базисен лихвен процент, определен по одобрена вътрешна методика.
 - за корпоративните клиенти - базисен лихвен процент за корпоративни клиенти, определен по одобрена вътрешна методика на база на пазарните нива на лихвени проценти по отделни видове валути.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.3 Лихвен риск, продължение

Банката постоянно следи движенията при чуждестранните валути, несъответствията в лихвените нива и в матуритетната структура на своите активи и пасиви. Също така текущо наблюдава промените в цените и доходността на търгуваните държавни ценни книжа. Лихвеният риск се следи активно от отделите за анализ, управление на риска и ликвидност, за да се осигури съответствие с пазарните рискови ограничения. Комитетът за управление на активите и пасивите следи текущо лихвения риск, на който е изложена банката и взема решения за промяна на лихвените нива.

Таблицата по-долу обобщава лихвения риск на банката. В нея са включени активите и пасивите на банката по балансова стойност съгласно лихвените клаузи заложи в договорите и матуритетната им структура и чувствителността им спрямо поведението на лихвените проценти по периоди.

Анализ на лихвената чувствителност

31 декември 2013 <i>В хиляди лева</i>	Балансова стойност	Лихвочувствителни активи и пасиви					Над 5 годнини	Безлих- вени
		До 3 мес.	3 - 6 мес.	6 - 12 мес.	1 - 5 годнини			
Парични средства и вземания от Централната Банка	97,755	-	-	-	-	-	-	97,755
Кредити и аванси на банки	12,055	12,055	-	-	-	-	-	-
Кредити и аванси на клиенти	314,906	210,935	7,758	7,721	51,988	36,504	-	-
Инвестиции в ценни книжа	252,662	65,010	25,348	26,642	90,554	45,037	71	-
Общо активи	677,378	288,000	33,106	34,363	142,542	81,541	97,826	
Депозити от банки	(15,313)	(5,063)	-	-	-	(10,250)	-	-
Депозити от клиенти	(618,147)	(450,758)	(54,909)	(90,253)	(22,227)	-	-	-
Общо пасиви	(633,460)	(455,821)	(54,909)	(90,253)	(22,227)	(10,250)	-	-
Разлика	43,918	(167,821)	(21,803)	(55,890)	120,315	71,291	97,826	

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.3. Лихвен риск, продължение

31 декември 2012 <i>В хиляди лева</i>	Балансова стойност	Лихвочувствителни активи и пасиви					Над 5 години	Безлих- вени
		До 3 мес.	3 - 6 мес.	6 - 12 мес.	1 - 5 години			
Парични средства и вземания от Централната Банка	80,924	-	-	-	-	-	-	80,924
Кредити и аванси на банки	48,349	48,349	-	-	-	-	-	-
Кредити и аванси на клиенти	330,821	227,782	4,770	9,449	43,706	45,114	-	-
Инвестиции в ценни книжа	258,533	127,129	12,360	8,216	65,152	45,620	56	-
Общо активи	718,627	403,260	17,130	17,665	108,858	90,734	80,980	
Депозити от банки	(61,783)	(46,470)	-	-	(5,063)	(10,250)	-	-
Депозити от клиенти	(612,326)	(431,447)	(66,857)	(90,632)	(23,390)	-	-	-
Общо пасиви	(674,109)	(477,917)	(66,857)	(90,632)	(28,453)	(10,250)	-	
Разлика	44,518	(74,657)	(49,727)	(72,967)	80,405	80,484	80,980	

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.3. Лихвен риск, продължение

Чувствителност на финансовия резултат към промяна на лихвените нива

Таблицата по-долу показва чувствителността на лихвените активи и пасиви към промените в лихвените нива в посока на увеличение или намаление и ефектът във финансовия резултат за банката.

В хиляди лева

31 декември 2013

	100 бр увеличение	100 бр намаление	50 бр увеличение (матуритет над 1 година)	50 бр намаление (матуритет над 1 година)
На 31 декември	499	(499)	178	(178)
Средно за периода	515	(515)	187	(187)
Максимум за периода	541	(541)	193	(193)
Минимум за периода	496	(496)	177	(177)

В хиляди лева

31 декември 2012

	100 бр увеличение	100 бр намаление	50 бр увеличение (матуритет над 1 година)	50 бр намаление (матуритет над 1 година)
На 31 декември	478	(478)	162	(162)
Средно за периода	483	(483)	134	(134)
Максимум за периода	510	(510)	162	(162)
Минимум за периода	456	(456)	117	(117)

4.4. Валутен риск

Валутният риск е риск от влиянието на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на банката в резултат на открити валутни позиции. Нетната позиция във всяка валута се следи постоянно от ръководството на банката и Дирекция "Финансови пазари и инвестиции", както и от членовете на Комитета за управление на активите и пасивите.

Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута. След въвеждането на Валутен борд в Република България, българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като българският лев е фиксиран към еврото, не съществува открит валутен риск свързан с тях и влияние върху показателите в отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.4. Валутен риск, продължение

Валутният риск е риск от негативното влияние на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на банката. Нетната позиция във всяка валута се следи постоянно от Дирекция "Финансови пазари и инвестиции". Политиката на банката е основната част от активите и пасивите на банката да са деноминирани в евро или левове. Допълнително банката не извършва съществени сделки и не държи открити позиции във валути различни от евро.

Дирекция "Финансови пазари и инвестиции" управлява активите и пасивите на банката в рамките на определените лимити за постигане на заложените цели и показатели за възвращаемост на инвестициите. Ежедневно се следи размера на откритата валутна позиция на банката по отделни валути и се предприемат необходимите действия за минимизиране на евентуалните загуби за банката от промяна на валутните курсове. Анализите показват, че банката е изложена на минимален валутен риск, тъй като поддържа ежедневно лимитирани открити позиции по отделните видове валута, различна от еврото, което е с фиксиран курс спрямо българския лев.

Следващата таблица обобщава експозицията на банката към валутен риск. В нея са включени финансовите инструменти и условните задължения и ангажименти на банката по балансова стойност, категоризирани по вид валута.

В хиляди лева

31 декември 2013	В шатски долари	В евро	В лева	В други валути	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от Централната Банка	626	46,962	49,979	188	97,755
Кредити и аванси на банки	1,741	2,570	7,062	682	12,055
Кредити и аванси на клиенти	10,289	198,770	105,847	-	314,906
Финансови активи на разположение за продажба	4,172	76,121	10,268	-	90,561
Инвестиционни ценни книжа до падеж	7,373	76,275	78,453	-	162,101
Общо финансови активи	24,201	400,698	251,609	870	677,378
Финансови пасиви					
Депозити от банки	-	-	15,313	-	15,313
Депозити от клиенти	24,500	225,098	367,692	857	618,147
Общо финансови пасиви	24,500	225,098	383,005	857	633,460
Нетна балансова валутна позиция	(299)	175,600	(131,396)	13	43,918
Условни задължения и ангажименти	531	15,178	46,923	-	62,632

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.4. Валутен риск, продължение

31 декември 2012	В шатски долари	В евро	В лева	В други валути	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от Централната Банка	838	13,042	66,915	129	80,924
Кредити и аванси на банки	1,274	45,388	943	744	48,349
Кредити и аванси на клиенти	9,402	232,714	88,705	-	330,821
Финансови активи на разположение за продажба	17,557	42,961	10,919	-	71,437
Инвестиционни ценни книжа до падеж	7,715	129,064	50,317	-	187,096
Общо финансови активи	36,786	463,169	217,799	873	718,627
Финансови пасиви					
Депозити от банки	5,936	40,534	15,313	-	61,783
Депозити от клиенти	29,989	235,485	346,175	677	612,326
Общо финансови пасиви	35,925	276,019	361,488	677	674,109
Нетна балансова валутна позиция	861	187,150	(143,689)	196	44,518
Условни задължения и ангажименти	1,719	25,122	49,579	-	76,420

По отношение на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута, които не са хеджирани, банката поддържа приемлива нетна експозиция като купува и продава чуждестранна валута на спот курсове, когато определи за подходящо.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.5. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява риска от невъзможността на банката да посрещне текущите и потенциалните си задължения, свързани с плащания, когато те са дължими, без да понесе неприемливи загуби.

Дейността на банката изисква устойчив паричен поток, който да замени съществуващите депозити при изтичането на срока им, както и да задоволи търсенето на клиентите за допълнителни кредити. При управление на ликвидността банката взема предвид и ангажиментите, свързани с неувоената част на отпуснатите кредити и нивото на всички условни ангажименти.

Съответствието и контролираното несъответствие на падежните срокове и лихвените проценти на активите и пасивите е основен въпрос на управлението на ликвидността на банката. Пълното съответствие е необичайно за банките. Несъответствието в матуритетната структура потенциално увеличава рентабилността, но също и увеличава риска от загуби. Падежните срокове на активите и пасивите, както и способността за заместване, на приемлива цена, на лихвените задължения в момента на техния падеж, са важни фактори при оценката на ликвидността на банката и влиянието на промените в лихвените проценти и валутните курсове върху нея. За да управлява риска, банката поддържа във всеки момент високо ликвидни активи в различни валути. Контролът и следенето на общата ликвидност се извършват текущо от Комитета за управление на активите и пасивите в банката. Допълнително се поддържат падежни таблици за сценарии "Действащо предприятие" и "Ликвидна криза" за установяване на нетните парични потоци по периоди.

Банката е задължена да поддържа минимални резерви в размер на 10% от привлечените средства по депозити и кредити, без бюджетни, и 5% от привлечени средства от нерезиденти, съгласно изискванията на БНБ. Управлението и контрола върху резервите се осъществява от Дирекция "Финансови пазари и инвестиции" на ежедневна база, въз основа на данните за привлечените средства. Част от минималните резерви могат да бъдат заделени в евро, по отделна сметка при Централната банка. Валутната структура на минималните резерви се определя на база лихвените равнища на паричните пазари и входящите и изходящи парични потоци на банката в лева и евро, доколкото сметките за заделените резерви са безлихвени.

Банката поддържа по всяко време относително постоянен портфейл от ликвидни активи като част от изградената вътрешна система за управление на ликвидния риск.

В таблицата по-долу са представени стойностите в проценти на съотношението ликвидни активи спрямо пасивите на банката:

	2013	2012
	%	%
Към 31 декември	23,69	15,47
Средна стойност за периода	18,51	20,36
Най-високо за периода	23,69	27,41
Най-ниско за периода	13,07	14,78

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.5. Ликвиден риск, продължение

Анализът на матуритетната структура на финансовите пасиви и задбалансовите ангажименти, изготвен на база на дисконтираните брутни парични потоци е представен по-долу:

31 декември 2013	Балансова стойност	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 - 5 години	Над 5 години
Депозити от банки	15,313	250	5,063	-	10,000	-
Депозити от клиенти	618,147	348,195	54,367	168,753	46,832	-
Неусвоени ангажименти	62,632	18,574	-	1,437	42,621	-
	696,092	367,019	59,430	170,190	99,453	-

31 декември 2012	Балансова стойност	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 - 5 години	Над 5 години
Депозити от банки	61,783	46,720	63	-	5,000	10,000
Депозити от клиенти	612,326	260,479	67,045	185,418	99,384	-
Неусвоени ангажименти	76,420	23,740	586	737	51,357	-
	750,529	330,939	67,694	186,155	155,741	10,000

Историческият опит на банката показва, че значителна част от привлечените средства са устойчиви и независимо от кратките срокове на договорите по различните видове депозити и сметки средствата от клиенти остават в банката за срок над 1 година.

4.6. Управление на собствения капитал

Основните цели на банката при управлението на собствения капитал е да поддържа неговото ниво в размери достатъчни за развитие на дейността и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на собственика и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

В дейността си банката следва да спазва регулаторните изисквания за капиталова адекватност, както и да продължи да оперира като действащо предприятие.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

4.6. Управление на собствения капитал, продължение

В таблицата са показани основните компоненти на собствения капитал, съгласно регулаторните изисквания, и съотношенията, които банката е постигнала:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Капитал от първи ред		
Регистриран и внесен капитал	50,000	50,000
Резерви	14,812	12,945
Оценъчни разлики от други активи на разположение за продажба	1,367	796
Корекция на оценъчните разлики от други активи на разположение за продажба	(1,367)	(796)
Нематериални активи	(296)	(341)
Специфични провизии за кредитен риск	(12,666)	(7,449)
Други	(34)	-
Общо капитал от първи ред	51,816	55,155
Капитал от втори ред		
Подчинен срочен дълг	-	-
Превишение на лимита за подчинен срочен дълг	-	-
Нереализирана загуба от инструменти на разположение за продажба	-	-
Общо капитал от втори ред	-	-
Общо капитал (капиталова база)	51,816	55,155
Общи капиталови изисквания за:		
- кредитен риск	26,071	30,464
- позиционен и валутен риск	-	-
- операционен риск	2,856	2,725
- други капиталови изисквания	14,464	16,595
	43,391	49,784
<i>Адекватност на капитал от първи ред</i>	14,33%	13,29%
<i>Обща капиталова адекватност</i>	14,33%	13,29%
<u>Регулативно изисквани нива</u>		
<i>Адекватност на капитал от първи ред</i>	6%	6%
<i>Обща капиталова адекватност</i>	12%	12%

И през двете години банката е поддържала обща капиталова адекватност и адекватност на капитала от първи ред над минимално изискваните размери, съгласно изискванията на Централната банка.

5. ПРИЛАГАНЕ НА ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени по-долу.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Загуби от обезценка на кредити и аванси

Към датата на всеки отчет Банката извършва преглед на своите кредитни портфейли с цел да установи наличие и изчисли загубите от обезценката. При определяне на това дали да се включи загуба от обезценка в отчета за всеобхватния доход, ръководството на банката преценява дали са налице и какви са видимите индикатори и данни, които да посочват, че съществува измеримо намаление на очакваните парични потоци от кредитния портфейл като цяло, или респ. намаление, свързано с конкретен кредит от този портфейл. Таква индикатори и данни са тези, които посочват съществуването на неблагоприятна промяна във възможностите за плащане от страна на кредитополучателите от определена група или от конкретен кредитополучател, или наличие на национални, икономически или други условия, които са свързани с определен риск за дадена група/вид кредити. При анализа на рисковете от загуби от обезценка и несъбираемост кредитите се групират в рискови кредитни групи при три основни критерии: финансово състояние и финансови резултати, вкл. възможности за генериране на собствени парични потоци, проблеми в обслужването, вкл. просрочие на лихви и падежирани главници и предоставено обезпечение, като вид и възможност за реализация.

При определянето на схемата на бъдещите парични потоци, ръководството на банката използва приблизителни оценки, преценки и предположения на базата на историческия си опит за загуби от активи, които притежават сходни характеристики на кредитен риск. Аналогичен подход се използва и за оценка на ниво индивидуални кредити, като се взема предвид и качеството на обезпеченията. Методологията и използваните предположения, за извършване на приблизителна оценка на размера и времето на получаване на бъдещите парични потоци, се преглеждат редовно, за да се минимизират разликите между направената приблизителна оценка на загубите и размера на действителните загуби.

5. ПРИЛАГАНЕ НА ПРИЕТИТЕ ЛНИ ОЦЕНКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Оценка на финансови инструменти

Справедливата стойност се дефинира като цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Банката оповестява информация за справедливата стойност на тези финансови активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетената балансова стойност.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Банката установява справедливата стойност, използвайки техника за оценка. Техниките за оценка включват използване на скорошни преки сделки между информирани, съгласни страни (ако има такива), справка с текущата справедлива стойност на други инструменти, които са сходни по същество, анализи на дисконтираните парични потоци и модели с цени на опции. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Банката оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка разумно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Банката проверява техниките за оценка и тества валидността им, използвайки цени от явни текущи пазарни транзакции със същия инструмент или основани на други налични явни пазарни данни.

Най-добрият показател за справедливата стойност на един финансов инструмент при първоначално признаване е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на даденото или получено възмездяване, освен ако справедливата стойност на този инструмент се вижда при сравнение с други явни текущи пазарни транзакции със същия инструмент или въз основа на техники за оценка, чиито променливи включват само данни от явни пазари. Когато цената по сделката е най-добрият показател за справедливата стойност при първоначално признаване, финансовият инструмент се оценява първоначално по цена на сделката и всяка разлика между тази цена и стойността, получена първоначално от модел за оценка, се признава впоследствие в печалбата или загубата в зависимост от отделните факти и обстоятелства по сделката, но не по-късно от момента, когато оценката е изцяло подкрепена от явни пазарни данни или сделката е приключена.

Активите и дългите позиции се оценяват по цена „купува“; пасивите и късите позиции се оценяват по цена „продава“. Справедливите стойности отразяват кредитния риск на инструмента и включват корекции за отчитане на кредитния риск на Банката и на отсрещната страна при необходимост. Оценките на справедливата стойност, получени от модели, се коригират според всички останали фактори, като ликвиден риск или несигурност на модела, до степента, в която според Банката трето лице, участващо на пазара, би ги взело под внимание при оценяване на сделка.

5. ПРИЛАГАНЕ НА ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Банката оценява справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия от методи, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2: входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3: входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;

ТЪРГОВСКА БАНКА ДАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

5. ПРИДАВАНЕ НА ПРИБЛИЖИТЕЛНИ ОЦЕНКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви и финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. За финансовите активи и пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност, не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

Към 31.12.2013 г.

Влязди лева	Балансова стойност				Справедлива стойност					
	Без д.	Държани до палеж	Заемни и вземания	На разположение за продажба	Други	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност										
Ценни книжа на разположение за продажба	-	-	-	90,561	-	90,561	-	90,561	-	90,561
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност										
Парични средства и вземания от централни банки	-	-	97,755	-	-	97,755	-	97,755	-	97,755
Кредити и аванси на банки	-	-	12,055	-	-	12,055	-	12,055	-	12,055
Кредити и аванси на клиенти	-	-	314,906	-	-	314,906	-	-	-	314,890
Финансови активи държани до палеж	162,101					162,101				165,128
	162,101		424,716			586,817				650,946
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност										
Депозити от банки	-	-	-	-	15,313	15,313	-	15,313	-	15,313
Депозити от клиенти	-	-	-	-	618,147	618,147	-	367,305	250,787	618,092
	-	-	-	-	633,460	633,460	-	382,618	250,787	633,405

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

5. ПРИЛАГАНЕ НА ПРИЕТИТЕ ПИ ОЦЕНКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Влязват лево	Държани до падеж			Заеми и вземания			На разположение за продажба			Справедлива стойност		
	Бел.	Държани до падеж	Държани до падеж	Заемни и вземания	Други	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо	Балансова стойност	Справедлива стойност
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност												
Ценни книжа на разположение за продажба	-	-	-	-	-	71,437	-	-	-	71,437	-	71,437
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност												
Парични средства и вземания от централни банки	-	-	-	80,924	-	-	-	-	-	80,924	-	80,924
Кредити и аванси на банки	-	-	-	48,349	-	-	-	-	-	48,349	-	48,349
Кредити и аванси на клиенти	-	-	-	330,821	-	-	-	-	-	330,821	-	330,821
Финансови активи държани до падеж	187,096	187,096	-	-	-	-	-	-	-	187,096	-	187,096
	187,096	187,096	460,094	-	-	647,190	-	-	-	647,190	-	647,190
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност												
Депозити от банки	-	-	-	-	61,783	61,783	-	-	-	61,783	-	61,783
Депозити от клиенти	-	-	-	-	612,326	612,326	-	-	-	612,326	-	612,326
	-	-	-	-	674,109	674,109	-	-	-	674,109	-	674,109

Преценката за справедливата стойност на инвестициите на разположение за продажба и държани до падеж се базира на осреднени пазарни котировки. Преценката за справедливата стойност на кредитите и аванси на клиенти се базира на оценъчни модели, като техниките на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за жи вота на кредити та и осреднени лихвени ни ва, публикувани от БНБ. За обезценените кредити с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение.

Справедливата стойност на депозитите от клиенти е изчислена използвайки техниките на дисконтирани парични потоци прилагайки осреднени лихвени ни ва, публикувани от БНБ. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

6. НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Приходи от лихви		
Депозити в банки	631	2,771
Предоставени кредити и аванси на клиенти	26,624	24,229
Ценни книжа, държани до падеж	5,227	8,115
Ценни книжа на разположение за продажба	2,180	719
	<u>34,662</u>	<u>35,834</u>
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(795)	(1,082)
Депозити от клиенти	(17,312)	(20,138)
	<u>(18,107)</u>	<u>(21,220)</u>
	<u>16,555</u>	<u>14,614</u>

Лихвеният доход включва начисления лихвен доход по обезценени кредити в размер на 7,044 х.лв. за 2013г. (31.12.2012 г.: 5,430 х.лв.)

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

7. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТАКСИ И КОМИСИОННИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Приходи от такси и комисионни		
Касови операции и парични преводи	2,790	1,806
Банкови гаранции и кредитиви	813	736
Обслужване на клиентски сметки	591	391
Такси за комуникации	2,171	1,897
Такси и комисионни по кредити	2,136	1,854
Други	13	27
	<u>8,514</u>	<u>6,711</u>
Разходи за такси и комисионни		
Операции с ценни книжа	(84)	(59)
Обслужване на ностро сметки в други банки	(84)	(76)
Освобождаване от касови наличности	(55)	(73)
Такси по ЕДК	(447)	(369)
Други	(72)	(53)
	<u>(742)</u>	<u>(630)</u>
Нетен доход от такси и комисионни	<u>7,772</u>	<u>6,081</u>

8. НЕТЕН РЕЗУЛТАТ ОТ ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Нетна печалба от операции в чуждестранна валута	1,242	1,058
Нетна печалба/(загуба) от преоценка на валутни активи и пасиви	326	58
Нетна печалба/(загуба) от операции с финансови инструменти	587	(79)
Нетна печалба/(загуба) от преоценка на финансови инструменти	1,371	150
Нетен доход от операции в чуждестранна валута	<u>3,526</u>	<u>1,187</u>

9. ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Нетни приходи от отписани/продадени активи	2,645	-
Други оперативни приходи	648	659
Приходи от дивиденди	1	1
Общо	<u>3,294</u>	<u>660</u>

ТЪРГОВСКА БАНКА ДАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

10. РАЗХОДИ ОТ ОБЕЗЦЕНКА НА КРЕДИТИ И АВАНСИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Загуби от обезценка по кредити	(13,714)	(3,463)
Реинтегриране на обезценки по кредити	3,947	1,939
	<u>(9,767)</u>	<u>(1,524)</u>

11. АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Разходи за персонал	8,442	8,120
Амортизации	2,241	1,606
Други разходи, в т.ч.	10,465	9,224
Наем	2,571	2,494
Годишна вноска във Фонд за гарантиране на влоговете в банки	2,400	2,039
Комуникации и ИТ услуги	1,042	1,006
Други данъци и такси	1,436	1,092
Материали	694	671
Охрана и инкасова дейност	1,230	922
Реклама и представителни мероприятия	76	86
Консултантски, одит и правни услуги	90	70
Поддръжка на офис, офис техника, автомобили	324	273
Застраховки	130	137
Членство	23	23
Командировки	36	40
Други разходи	413	371
	<u>21,148</u>	<u>18,950</u>

Съгласно Закона за гарантиране на влоговете в банките всяка българска банка плаща годишна премийна вноска на стойност 0.5% от средногодишния дневен размер на клиентските депозити от нефинансови институции.

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Разходите за персонал включват:		
Текущи възнаграждения	7,190	6,765
Вноски за социално и здравно осигуряване	1,165	1,086
Начислени суми за компенсируеми платени отпуски	35	61
Начислени суми по задължения към персонала при пенсиониране	52	208
	<u>8,442</u>	<u>8,120</u>

Броят на служителите в банката към 31.12.2013 г. е 391 души (31.12.2012 г.: 387 души).

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

12. РАЗХОД ЗА ДАНЪЦИ ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на разхода за данъци за периодите, завършващи на 31 декември са:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
<u>Отчет за всеобхватния доход</u>		
Данък печалба	105	283
Отсрочени данъци от възникващи и усвоени данъци през текущия период	(56)	(70)
Общо	49	213
<u>Равнище на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат</u>		
Счетоводна печалба за годината	232	2,068
Данъци върху печалбата – 10% (2012 г.: 10%)	(23)	(207)
Постоянни разлики между счетоводната и данъчна печалба		
Свързани с увеличения	(26)	(7)
Свързани с намаления	-	1
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	(49)	(213)
Ефективна данъчна ставка	21.12%	10.30%

13. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ВЗЕМАНИЯ ОТ ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Парични средства в каса	19,339	14,309
Вземания от Централната Банка	78,416	66,615
Разплащателна сметка	32,973	20,251
Минимален задължителен резерв в лева	45,443	46,364
- в това число Резервен Обезпечителен Фонд	250	343
Общо	97,755	80,924

Разплащателната сметка в Централната банка е безлихвена и се използва за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, както и за извършване на сетълмент.

14. ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Разплащателни сметки и депозити на виждане		
Местни банки	349	1,106
Чуждестранни банки	4,666	5,740
Репо сделки	6,720	-
Срочни депозити	-	40,097
Блокирани депозити в чуждестранни банки	320	1,406
Общо вземания от банки	12,055	48,349

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

15. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Кредити	323,724	334,786
Вземания по финансов лизинг	4,484	-
Обезценка на кредити и вземания по финансов лизинг	(13,302)	(3,965)
	<u>314,906</u>	<u>330,821</u>

Анализ по видове клиенти

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Предприятия	294,778	303,559
Физически лица		
- потребителски	26,665	25,591
- жилищни ипотечни кредити	4,952	4,633
- други	1,813	1,003
Общо кредити на физически лица	<u>33,430</u>	<u>31,227</u>
Общо	<u>328,208</u>	<u>334,786</u>

Движение на загуби от обезценка на кредити и аванси на клиенти

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Салдо на 1 януари	(3,965)	(3,354)
Увеличение на загубите от обезценка на кредитите	(13,714)	(3,463)
Реннтегриране на обезценки по кредитите	3,947	1,939
Отписани	430	913
Салдо на 31 декември	<u>(13,302)</u>	<u>(3,965)</u>

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

15. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ , ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Нетна инвестиция във финансов лизинг

Нетната инвестиция във финансов лизинг се получава като разлика между брутната инвестиция във финансов лизинг, намалена с нереализирания финансов приход и начислената обезценка.

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Брутна инвестиция във финансов лизинг	5,469	-
Нереализиран финансов доход	(985)	-
Нетни минимални лизингови плащания	4,484	-
Обезценка	-	-
Нетна инвестиция във финансов лизинг	4,484	-

Нетната инвестиция във финансов лизинг се разпределя, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Нетна инвестиция във финансов лизинг		
С падеж до 1 година	-	-
С падеж от 1 до 5 години	-	-
С падеж над 5 години	4,484	-

16. ЦЕННИ КНИЖА НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Държавни облигации – Република България		
- Средносрочни облигации, деноминирани в лева	10,198	10,864
- Средносрочни облигации, деноминирани в евро	10,696	12,361
Държавни облигации – Република Румъния		
- Средносрочни облигации, деноминирани в евро	16,300	10,204
Държавни облигации – Република Турция		
- Средносрочни облигации, деноминирани в евро	1,036	1,088
Акции деноминирани в лева	71	56
Корпоративни облигации		
Средносрочни облигации, деноминирани в евро	48,087	19,308
Средносрочни облигации, деноминирани в долари	4,173	17,556
Общо	90,561	71,437

Към 31 декември 2013 г., блокираните ценни книжа предоставени като обезпечение са в размер на 20,537 хил.лв по справедлива стойност за обезпечаване на бюджетни сметки.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

17. ЦЕННИ КНИЖА ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ

В хиляди лева	2013	2012
Държавни облигации – Република България	110,607	167,821
Държавни облигации – Република Словения	32,219	-
Корпоративни ценни книжа		
-Българска банка за развитие	3,913	3,913
-МКБ Юнионбанк АД	5,339	5,339
-Citigroup funding INC.	10,023	10,023
Общо	<u>162,101</u>	<u>187,096</u>

Инвестициите, държани до падеж, представляват средносрочни и дългосрочни дългови ценни книжа, емитирани от Правителството на Република България, които Банката има намерението и възможността да държи до падеж.

Към 31.12.2013 г. инвестициите държани до падеж на обща стойност 102,886 хил. лв. са блокирани за целеви заем сключен с Българска банка за развитие АД (4,948 хил.лв.), и за обезпечаване на бюджетни средства (97,938 хил.лв.)

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

18. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ

<i>В хиляди лева</i>	Информационно оборудване	Стопански инвентар	Транспортни средства	Друго оборудване	Разходи за придобиване	Общо
Отчетна стойност						
Салдо към 1 януари 2012	3,656	2,760	964	3,377	494	11,251
Придобити	-	19	-	-	941	960
Отписани	(82)	(90)	(28)	(4)	(323)	(527)
Трансфер	267	202	56	162	(687)	-
Салдо на 31 декември 2012	3,841	2,891	992	3,535	425	11,684
Салдо към 1 януари 2013	3,841	2,891	992	3,535	425	11,684
Придобити	18	2	-	-	2,405	2,425
Отписани	(181)	(563)	(66)	(804)	(60)	(1,674)
Трансфер	330	606	-	512	(1,448)	-
Салдо на 31 декември 2013	4,008	2,936	926	3,243	1,322	12,435
Амортизация и загуби от обезценка						
Салдо към 1 януари 2012	1,600	1,382	704	2,151	-	5,837
Амортизация за периода	621	315	142	391	-	1,469
Отписани	(80)	(77)	(28)	(3)	-	(188)
Салдо на 31 декември 2012	2,141	1,620	818	2,539	-	7,118
Салдо на 1 януари 2013	2,141	1,620	818	2,539	-	7,118
Амортизация за периода	622	383	93	362	-	1,460
Отписани	(181)	(524)	(66)	(804)	-	(1,575)
Салдо на 31 декември 2013	2,582	1,479	845	2,097	-	7,003
Балансова стойност						
Салдо на 1 януари 2012	2,056	1,378	260	1,226	494	5,414
Салдо на 31 декември 2012	1,700	1,271	174	996	425	4,566
Салдо на 31 декември 2013	1,426	1,457	81	1,146	1,322	5,432

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годишната приключваща на 31 декември 2013 г.

19. Инвестиционни имоти

В хиляди лева

	Инвестиционни имоти
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2012	-
Придобити	1,670
Отписани	-
Салдо към 31 декември 2012	<u>1,670</u>
Салдо към 1 януари 2013	1,670
Придобити	2,604
Трансфер	15,163
Отписани	(1,779)
Салдо към 31 декември 2013	<u>17,658</u>
Амортизация и загуби от обезценка	
Салдо към 1 януари 2012	-
Амортизация за периода	45
Отписана	-
Салдо към 31 декември 2012	<u>45</u>
Салдо на 1 януари 2013	45
Амортизация за периода	676
Отписана	(82)
Салдо на 31 декември 2013	<u>639</u>
Балансова стойност	
Салдо на 1 януари 2012	-
Салдо на 31 декември 2012	1,625
Салдо на 31 декември 2013	<u>17,019</u>

Справедливата стойност на инвестиционни имоти е определена от външни, независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Независимите оценители определят справедливата стойност на земята и сградите на Банката на всеки 12 месеца. Към 31 декември 2013 година справедливата стойност на земята и сградите е 18,906 хил.лв. (2012: 1,625 хил.лв.). Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
<p>Техниката за оценяване се базира на стандартни методи - метод на вещната стойност, приходен метод и сравнителен метод. Справедливата стойност на имотите се получава като сбор от претеглените стойности на отделните методи.</p>	<p>Разходи за стопанисване на имота като процент от брутният му годишен приход.</p> <p>Норма на възвръщаемост на приходите от имота.</p>	<p>Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Процентът на разходите за стопанисване е по-висок (по-нисък)
<p>Методът на приходната стойност показва стойността на оценяваните обекти в условията на стабилен пазар и наемни отношения.</p>	<p>Коригиращи коефициенти по отношение на аналогични пазарни сделки.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Нормите на възвръщаемост се понижат (увеличат) - Коригиращите коефициенти се увеличат (понижат)
<p>Методът на сравнителната стойност отчита реалната пазарна цена на квадратен метър на обектите при осредняване на близки по време цени на сравними обекти. Тези цени се коригират с коефициент, който отчита предимствата и недостатъците на оценяваните обекти в сравнение с техните аналози.</p>		
<p>Методът на вещната стойност до най-малка степен отчита пазара и неговото изменение.</p>		

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

20. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

В хиляди лева

	Софтуер
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2012	473
Придобити	310
Отписани	(11)
Салдо към 31 декември 2012	772
Салдо към 1 януари 2013	772
Придобити	60
Отписани	-
Салдо към 31 декември 2013	832
Амортизация и загуби от обезценка	
Салдо към 1 януари 2012	350
Амортизация за периода	92
Отписани	(11)
Салдо към 31 декември 2012	431
Салдо на 1 януари 2013	431
Амортизация за периода	105
Отписани	-
Салдо на 31 декември 2013	536
Балансова стойност	
Салдо на 1 януари 2012	123
Салдо на 31 декември 2012	341
Салдо на 31 декември 2013	296

21. АКТИВИ/ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Информация за видовете отсрочени данъчни активи и пасиви към 31 декември 2013 година и към 31 декември 2012 година е посочена в следващата таблица:

	Активи		Пасиви		Нетно	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
<i>В хиляди лева</i>						
Имоти и оборудване	-	-	118	115	118	115
Начисления за платен отпуск на персонала	(4)	(7)	-	-	(4)	(7)
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	(23)	(21)	1	-	(22)	(21)
Други	(165)	(105)	-	-	(165)	(105)
Общо активи/(пасиви) по отсрочени данъци	(192)	(133)	119	115	(73)	(18)

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

21. АКТИВИ/ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАЊИЦИ ,ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Промените в размера на отсрочените данъчни активи и пасиви през 2013 година са, както следва:

В хиляди лева

	Салдо 2012	Признати през периода в печалба и загуба	Признати през периода в друг всеобхватен доход	Салдо 2013
Имоти и оборудване	115	3	-	118
Начисления за платен отпуск на персонала	(7)	3	-	(4)
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	(21)	(2)	1	(22)
Други	(105)	(60)	-	(165)
Общо	(18)	(56)	1	(73)

22. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

В хиляди лева

	2013	2012
Д Застрахователен бракер ЕООД	24	-
Д Имоти ЕООД	10	-
Общо	34	-

23. АКТИВИ ЗА ПРОДАЖБА

В хиляди лева

	2013	2012
Към 1 януари		
Придобити	16,446	5,069
Трансфер	1,101	11,377
Отписани	(15,163)	-
	(430)	-
Към 31 декември	1,954	16,446

Активите държани за продажба възлизат на представляват имоти, които банката е придобила като обезпечения от кредити чрез частен съдебен изпълнител.

24. ДРУГИ АКТИВИ

В хиляди лева

	2013	2012
Предплатени разходи	319	114
Гаранционни депозити при доставчици	282	319
Други активи	729	915
Общо	1,330	1,348

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ**

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ КЛИЕНТИ*В хиляди лева*

	2013	2012
Физически лица		
- срочни	191,708	208,524
- спестовни	37,879	25,517
- безсрочни	16,088	13,089
	<u>245,675</u>	<u>247,130</u>
Частни предприятия и ДФИ		
- срочни	111,330	123,017
- безсрочни	261,142	242,179
	<u>372,472</u>	<u>365,196</u>
Общо	<u><u>618,147</u></u>	<u><u>612,326</u></u>

Към 31 декември 2013 г. от общата сума на задълженията към клиенти 12,73% представляват средствата на акционера-едноличен собственик и на свързани с него лица.

В депозитите от клиенти са включени блокирани от банката средства на клиенти: за обезпечение на кредити и на издадени банкови гаранции в размер на 27,788 хил. лв. (31.12.2012 г.: 42,045 хил. лв.), както и сметки при по-специални условия: набирателни сметки в размер на 404 хил. лв. (31.12.2012 г.: 350 хил. лв.).

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БАНКИ*В хиляди лева*

	2013	2012
Други срочни задължения към банки	15,313	61,783
	<u>15,313</u>	<u>61,783</u>

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БАНКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Други срочни задължения към банки включват следните компоненти:

<i>В хиляди лева</i>	Размер	Валута	Падеж	2013	2012
Българска банка за Развитие	10,000	BGN	30.12.2018	10,250	10,250
Българска банка за Развитие	5,000	BGN	30.03.2014	5,063	5,063
Hyposwiss Private Bank	13,720	EUR	17.01.2013	-	26,841
Hyposwiss Private Bank	7,000	EUR	17.01.2013	-	13,692
Hyposwiss Private Bank	1,500	USD	21.01.2013	-	2,226
Hyposwiss Private Bank	1,500	USD	19.01.2013	-	2,226
Hyposwiss Private Bank	1,500	USD	20.01.2013	-	1,485
Общо				15,313	61,783

27. ДРУГИ ПАСИВИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Преводи за изпълнение	1,268	1,025
Задължения към персонала и социалното осигуряване	109	72
Провизии за пенсии	215	208
Начисления на разходи	30	26
Задължения за други данъци	96	23
Други задължения	2,029	1,920
Общо	3,747	3,274

Задълженията към персонала включват: начисления по компенсируеми отпуски, социалните осигуровки по тях и сумата на обезщетения на наетия персонал към 31 декември, които се дължат от банката при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в банката, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. За определянето на дългосрочните задължения към персонала банката е назначила актюерска оценка, като е ползвала услугите на сертифициран актюер. Задължението е формирано както следва:

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

27. ДРУГИ ПАСИВИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Задължение признато в баланса на 1 януари	208	165
Разход за лихви	11	10
Разход за текущ стаж	41	35
Нетна актюерска (печалба)/загуба за периода	(13)	4
Сегашна стойност на задълженията на 31 декември	39	49
Извършени плащания през периода	(32)	(6)
Задължение признато в баланса на 31 декември	<u>215</u>	<u>208</u>

При определяне на стойността към 31.12.2013 г. са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението в България за периода 2010 г. - 2012 г.;
- темп на текучество – от 10 % до 0 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи;
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент 4.0 %. Той се основава на доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК (с 10 годишен матуритет). Като се има предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, дисконтовата норма е определена чрез екстраполация;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на банката и е в размер на 5% годишен ръст за 2013 г. и всяка следваща година спрямо предходния отчетен период.

28. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

(а) **Брой и номинална стойност на регистрираните акции към 31.12.2013 г.**

В брой акции в хиляди лева

	Брой на издадените акции	Номинал
Обикновени акции	50,000	50,000

Акционер	Притежавани акции към 31.12.2013	Процент	Притежавани акции към 31.12.2012	Процент
Фуат Гювен	50,000	100	50,000	100
Общо	50,000	100	50,000	100

Акционерният капитал на банката към 31 декември 2013г. възлиза на 50,000 хил. лв., разпределен в 50,000 бр. обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция – 1,000 лева.

(б) **Резерви**

Законови резерви (Фонд Резервен)

Законът за кредитните институции не предвижда специални правила относно формирането на *Фонд Резервен (Законови резерви)*. Банката формира Фонд Резервен по общия ред на Търговския закон, а именно: да заделя най-малко една десета от печалбата след данъци, средствата платени над номинална стойност при емитиране на капитал, сумата на допълнителните плащания направени срещу предоставени им предимства за придобитите акции, други източници предвидени в устава или по решение на общото събрание, докато средствата на фонда не достигнат до 1/10 от определения по устав капитал. Също така съгласно Закона за кредитните институции банките не могат да изплащат дивиденди преди да са акумулирали изисквания по закон или устав минимален размер на резервите им, или при условие, че с изплащането на дивидентите ще се наруши спазването на регулаторните съотношения за обща капиталова адекватност.

Банката може да използва средствата от Фонд Резервен за покриване на текущи загуби или за покриване на загуби от предходни периоди като не могат да бъдат използвани за разпределяне на дивиденди без разрешение на БНБ.

Към 31.12.2013 г. Фонд Резервен на банката е в размер на 14,802 хил.лв. (31.12.2012 г.:12,945 хил. лв.) като минимално изискваната сума по Търговския закон е достигната.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ
 За годината приключваща на 31 декември 2013 г.

28. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Преоценъчният резерв - ФА е формиран от нереализираните печалби/загуби от последващата оценка на наличните към датата на баланса ценни книжа на разположение за продажба. Тези печалби и загуби се трансферират към текущите печалби и загуби при продажба/падеж на съответните ценни книжа. Към 31.12.2013 г. той е в размер на 1,367 хил. лв. (31.12.2012 г.: 796 хил. лв.).

29. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Парични средства	19,339	14,309
Салда при Централни банки	78,416	66,615
Депозити на паричния пазар	5,335	48,349
Репо сделки	6,720	-
Общо	109,810	129,273

30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Гаранции и акредитиви

Банката предоставя гаранции и акредитиви, с цел гарантиране за изпълнението на ангажменти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до една година.

Сумите по сключени споразумения за поети ангажменти и условни задължения са представени в таблицата по-долу.

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Условни задължения		
Банкови гаранции и акредитиви		
- в лева	32,844	34,503
- в чуждестранна валута	9,777	16,767
	42,621	51,270
Неотменяеми ангажменти		
Неусвоен размер на разрешени кредити		
- в лева	14,080	15,076
- в чуждестранна валута	5,931	10,074
	20,011	25,150
Общо	62,632	76,420

30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Характер на инструментите и кредитен риск

Тези ангажменти с условен характер са носители на задбалансов кредитен риск, тъй като само таксите за ангажмент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажмент или неговото изпълняване. Сумите, отразени в таблицата по-горе като гаранции, представляват максималната счетоводна загуба, която би била призната към датата на финансовите отчети, ако контрагентите не изпълнят изцяло договорните си задължения. Срокът на много от условните задължения ще бъде изтекъл без същите да бъдат частично или изцяло авансирани. Ето защо, сумите не представляват очаквани бъдещи парични потоци. Обезпеченията за издаване на банкови гаранции и акредитиви е 100% и представлява основно блокирани депозити в банката, ипотекирана недвижима собственост, банкови гаранции от други банки и записи на заповед.

При възникване условия за активиране на издадена гаранция банката преценява възможността за регресно вземане към контрагента и евентуално реализиране на предоставените обезпечения.

Договори за наем - оперативен лизинг

Голяма част от офисите на банката са наети под наем. Договорите за наем, които банката е сключила обикновено са за срок от три до десет години.

31. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

(а) Вид на свързаността

В хиляди лева

		2013
Вид сметка	Вид на свързаност	Салдо
Депозити и разплащателни сметки	Акционер	46
Депозити и разплащателни сметки	Ключов упавленски персонал	1,599
Предоставени кредити	Ключов упавленски персонал	2
Депозити, разплащателни и набирателни сметки	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик	78,122
Издадени гаранции и акредитиви	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик	1,001
Депозити и разплащателни сметки	Участие на ключов управленски персонал	445
Предоставени кредити	Участие на ключов управленски персонал	-

(б) Сделки със свързани лица

В хиляди лева

		2013
Вид приход/разход	Вид на свързаност	
Приходи от лихви	Ключов управленски персонал	2
Приходи от лихви	Предприятие под общ контрол на едноличния собственик	1
Разходи за лихви	Акционер	2
Разходи за лихви	Ключов упавленски персонал	193
Разходи за лихви	Предприятие в което ключов управленски персонал има управленска власт	37
Разходи за лихви	Предприятие под общ контрол на едноличния собственик	2,276
Приходи от комисионни	Предприятие под общ контрол на едноличния собственик	127
Приходи от комисионни	Предприятие в което ключов управленски персонал има управленска власт	1
Приходи от комисионни	Ключов управленски персонал	2

(в) Възнаграждения на ключов управленски персонал

	2013	2012
Възнаграждения на ключов управленски персонал	884	877

32. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

На 20 януари 2014 г. бе проведено извънредно заседание на едноличния собственик на капитала на ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД, на което бе взето решение за увеличаване на капитала на Банката от 50 000 000 лева на 75 000 000 лева, чрез издаване на нови 25 000 броя поименни безналични акции с право на глас, всяка с номинална стойност от 1 000 лева за всяка една, поети и записани от трето лице – дружеството ФОРТЕРА ЕАД с ЕИК 175194303, седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, бул. Черни връх № 12.

Капиталът на ФОРТЕРА ЕАД се притежава еднолично от г-н Фуат Гювен. Той е и Председател на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на дружеството.

Срещу записаните акции дружеството ще направи непарична вноска /апорт/ в капитала на ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД на собствени недвижими имоти.

На същото заседание бе взето и решение за изменение на Устава на ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД, което да отрази новите параметри на капитала, наличието на втори акционер и всички свързани с това въпроси.

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА
НЕКОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА
НА “ТЪРГОВСКА БАНКА Д” АД
ЗА 2013 ГОДИНА**

I. ИНФОРМАЦИЯ ЗА БАНКАТА

1.1. Дейност

„Търговска банка Д” АД (Банката) е универсална търговска банка, притежаваща пълен лиценз за извършване на банкови услуги в страната и чужбина.

Основен приоритет в дейността ѝ е постигането на пълнота при обслужването както на водещи, така и на малки и средни предприятия от отрасли на националната икономика, кредитиране на фирми по програми на българското правителство, банкиране на дребно, операции на вътрешния и международните парични и капиталови пазари, управление на активи, оказване на съдействие при реализирането на проекти по оперативни програми, включително и кредитиране, пълно банково обслужване на общини, разпоредители с бюджетни средства и др.

1.2. Принадлежност

„Търговска банка Д” АД е част от икономическата група, собственост на г-н Фуат Гювен, представена в България и Турция.

1.3. Учредяване

„Търговска банка Д” АД (с предходно търговско наименование „Демирбанк (България)” АД) е учредена с решение от 15.04.1999 год. на фирмено отделение на Софийски градски съд за неопределен срок като акционерно дружество.

1.4. Банков лиценз

„Търговска банка Д” АД е универсална търговска банка с пълен лиценз за извършване на банкови услуги в страната и чужбина, в местна и чужда валута, както и извършване на всички други сделки по чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Закона за кредитните институции.

1.5. Юридически статус и информация за акционерите ѝ

Регистрираният акционерен капитал на „Търговска банка Д” АД възлиза на 50 000 000 лв., разпределен в 50 000 бр. обикновени поименни безналични акции с право на глас, всяка с номинална стойност 1 000 лв. Капиталът е изцяло внесен от едноличния собственик на капитала.

1.6. Акционерната структура на "Търговска банка Д" АД в края на 2013 год. е, както следва:

Акционер	Притежавани акции към 31.12.2013 г.	Процент
г-н Фуат Гювен	50,000	100.00
Общо	50,000	100,00

1.7. Управление

„Търговска банка Д“ АД има двустепенна система на управление с Надзорен и Управителен съвети. Надзорният съвет (НС) избира членовете на Управителния съвет (УС), одобрява изпълнителните директори и определя тяхното възнаграждение.

Към 31 декември 2013 год. в Надзорния съвет на Банката участват:

1. г-жа Еленка Харизанова Манова – Председателстваща НС, член;
2. г-жа Емел Гювен – член;
3. г-н Бахатин Гюрбюз – член;
4. г-н Валери Борисов Борисов – член.

Към 31 декември 2013 год. съставът на Управителния съвет е:

- г-жа Анна Иванова Аспарухова – председател и изпълнителен директор;
- г-н Ангел Кирилов Геков – член и изпълнителен директор;
- г-н Гълъбин Николов Гълъбов - член и изпълнителен директор;
- г-н Пламен Иванов Дерменджиев – член;
- г-н Румен Димитров Петров – член;

1.8. Настъпили промени в управлението и по регистрацията на "Търговска банка Д" АД през 2013 год.

През периода 01.01.2013 год. – 31.12.2013 год. са извършени промени по регистрацията на Банката, както следва:

1. През м. Март 2013 г. от длъжността „Член на УС и Изпълнителен директор“, бяха освободени г-н Пламен Иванов Петров (който беше и председател на УС) и г-жа Радка Бонева Никодимова. Това обстоятелство бе вписано в ТР на 09.04.2013 г.
2. Едновременно с тяхното освобождаване бе вписан нов изпълнителен директор – г-жа Гергана Чавдарова Беремска-Караджова, която от средата на 2008 г. бе член на УС на Банката.
3. Пред м. Април 2013 г. бе освободен от длъжността „Член на НС“ г-н Стоян Илиев Александров,

- който бе и председател на НС. Това обстоятелство бе вписанов в ТР на 07.05.2013 г.
4. С решение на едноличния собственик на капитала от 20.05.2013 г. бе сменен адресът на управление на банката, както следва: „гр. София, 1606, Столична община, Район Красно село, Бул. „Генерал Тотлебен“ № 8“. Това бе отразено и в Устава на банката. Промяната бе съответно вписана в ТР.
 5. На 22.08.2013 г. по партидата на банката в ТР към Агенция по вписванията бе вписан нов член на УС и Изпълнителен директов – г-н Гълъбин Николов Гълъбов.
 6. На 03.10.2013 г. по партидата на банката в ТР към Агенция по вписванията бе вписан нов член на УС – г-н Пламен Иванов Дерменджиев.
 7. През м. Октомври 2013 г. Надзорния съвет освободи г-жа Гергана Чавдарова Беремска-Караджова от длъжността „Член на УС и Изпълнителен директор“, което обстоятелство бе впирано в ТР на 08.11.2013 г.
 8. На 02.12.2013 г. по партидата на банката в ТР към Агенция по вписванията бе вписан нов член на УС и Изпълнителен директор – г-жа Анна Иванова Аспарухова.
 9. Г-жа Анна Иванова Аспарухова бе избрана за председател на УС. Изборът бе одобрен с решение на НС, съгласно Устава на банката.

1.9. Информация за лицата, управляващи и представляващи Банката

Към 31.12.2013 год. Банката има трима изпълнителни директори и петима членове на Управителния съвет:

- г-жа Анна Иванова Аспарухова – председател и изпълнителен директор;
- г-н Ангел Кирилов Геков – член и изпълнителен директор;
- г-н Гълъбин Николов Гълъбов - член и изпълнителен директор;
- г-н Пламен Иванов Дерменджиев – член;
- г-н Румен Димитров Петров – член;

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава на "Търговска банка Д" АД и търговската регистрация на дружеството, то се представлява от всички членове на УС колективно или заедно от двама изпълнителни директори.

Изпълнителните директори и членовете на УС нямат участие в акционерния капитал на Банката.

1.10. Информация по чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

1. по чл. 187д – не е приложимо;

2. по чл. 247, ал. 2:

- т. 1 - Възнагражденията, получени общо през 2013 г. от членовете на НС и УС на Банката, са в размер на 884 хил. лева.
- т. 2-Няма такива сделки през 2013 год.;
- т. 3-Не съществуват ограничения на правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството (Банката);
- т.4-Участията на членовете на НС и УС на Банката като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 % от капитала на други дружества, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети са:

Стоян Илиев Александров – председател на НС (за периода от 01.01.2013 до 07.05.2013 год.):

- "Александров и сие" ЕООД, ЕИК 130202069 – едноличен собственик на капитала и управител;
- Кораборемонтен завод „Одесос“ АД, ЕИК 103036629 - член на Съвета на директорите (СД);
- Земеделска кооперация „Ленд о лейк“, ЕИК 829014536 – член на УС;
- "Елкабел – Ко" ЕООД, ЕИК 102208556 - управител;
- "Елкабел" АД, ЕИК 102008573 – председател на УС;
- "Стал 2007" ЕООД, ЕИК 175336717 – управител и собственик на капитала чрез "Александров и Сие" ЕООД;
- "Ронкали" ЕАД, ЕИК 121414945 – член на СД, изпълнителен директор;
- "Женева груп интернейшънал /България/" ООД, ЕИК 121423741 – управител;
- "Радино" АД, ЕИК 121088247 – представляващ дружеството "Александров и Сие" ЕООД в СД;
- Фондация "Помощ за благотворителността в България", БУЛСТАТ 121029426 – член на Управителния съвет;
- Сдружение "Централен рибарски съюз", БУЛСТАТ 131242522 – член на Управителния съвет;
- Сдружение "Гражданско обединение "Св. Георги Софийски", БУЛСТАТ 130333517 – член на Управителния съвет;
- "Крамекс" АД, ЕИК 831635543 - представляващ дружеството "Александров и Сие" ЕООД в СД;
- Сдружение "АЛУМНИ КЛУБ НА ЗАВЪРШИЛИТЕ ФСФ НА УНСС", БУЛСТАТ 176491567 - член на Управителния съвет.

Еленка Харизанова Манова – Председателстваща НС, член (за периода от 01.01.2013 до 31.12.2013 год.):

- „Фортера“ ЕАД, ЕИК 175194303 – член на СД;
- „Гама Инвест“ АД, ЕИК 831283821 – член на СД;
- „Елкабел“ АД, ЕИК 102008573 – член на УС;
- „Варна мода“, ЕИК 121063663 – член на СД;
- „Аидатур“ АД, ЕИК 836143710 – член на СД.

Валери Борисов Борисов – член на НС (за периода от 01.01.2013 до 31.12.2013 год.):

- „Елкабел“ АД, ЕИК 102008573 – член на НС;
- Сдружение „Камара на данъчните съветници в България“, БУЛСТАТ 131443233 – член на Управителния съвет;
- Адвокатско дружество „Борисов и Борисов“, БУЛСТАТ 175640079 – управляващ.

Емел Гювен - член на Надзорния съвет (за периода от 01.01.2013 до 31.12.2013 год.):

- a) „Варна мода“, ЕИК 121063663 – член на СД;
- b) „Елкабел“ АД, ЕИК 102008573 – член на НС;
- c) „Гама Инвест“ АД, ЕИК 831283821 - член на СД.
- d) „Алфа Дери Конфексион Туризъм“, Турция, регистрирано в търговския регистър на Република Турция – член на Съвета на директорите.

Бахатин Гюрбюз - член на НС (за периода от 01.01.2013 до 31.12.2013 год.):

- Alternatifbank A.S. Istanbul, Turkey (Алтернатиф Банк, Турция) – член на Съвет на директорите;
- Alternatif Finansal Kiralama A.S., Turkey – член на Съвет на директорите;
- Alternatif Yatirim Ortakligi A.S., Turkey – член на Съвет на директорите.

Пламен Иванов Петров – председател на УС и изпълнителен директор (за периода от 01.01.2013 до 09.04.2013 год.):

1. „Александров и партньори“ ООД, ЕИК 131272241 – управител.

Ангел Кирилов Гегов – член на УС и изпълнителен директор (за периода от 01.01.2012 до 31.12.2012 г.):

1. "ПИ СИ ЕЙ" ООД, ЕИК 201477526 – управител.

Пламен Иванов Дерменджиев – член на УС (за периода от 03.10.2013 до 31.12.2013 г.):

- ДП Национална компания "Стратегически инфраструктурни проекти" ЕИК 202062287 – член на Управителния съвет;
- "ФОНД ЗА УСТОЙЧИВО ГРАДСКО РАЗВИТИЕ НА СОФИЯ" ЕАД, ЕИК 202033232 – член на Надзорния съвет.

- т. 5 – през 2013 год. няма сключени договори по чл. 240 б от Търговския закон.

1.11. Адрес

Седалището и адресът на управление на „Търговска банка Д“ АД е в гр. София, Столично община, район „Красно село“, бул. „Ген. Тотлебен“ № 8.

1.12. Клонова мрежа

Към 31 декември 2013 год. Банката осъществява своите функции с 60 структурни звена, в т. ч. ЦУ, 8 РФЦ, 22 ФЦ, 20 офиса и 9 ИРМ, разположени в отделни градове на страната.

1.13. Персонал

Към 31.12.2013 год. в Банката работят 391 служители.

1.14. Финансовият резултат от дейността на „Търговска банка Д“ АД за 2013 год. е печалба в размер на 183 хиляди лева.

1.15. Задачи, решавани от „Търговска банка Д“ АД през 2013 год.

Разчетите и финансовата стратегия на Търговска банка Д АД са разработени при отчитане на бизнес приоритетите, стоящи пред банката в средносрочен период, направените инвестиции и планираните действия, а именно:

- По същество банката приключи успешно формирането на адекватна на амбициите и търговска инфраструктура - клонова мрежа.
- Предприемат се стъпки за капитализиране на банката в подкрепа на ръста на активните и

операции;

- Процеса на влошаване качество на кредитният портфейл е загубил темп и острота;
- В ход е процес на оптимизиране разходите на банката, в т.ч. преговаряне на основни позиции от група „Разходи за външни услуги“;
- В ход е проект за активно управление на активи придобити по линия на възлагане, в т.ч. се водят преговори със заинтересувани инвеститори с цел окончателна продажба на такъв тип активи;

1.16. Отговорност на ръководството

Съгласно българското законодателство Ръководството на “Търговска банка Д” АД е задължено да изготвя годишни финансови отчети за всяка финансова година, които да отразяват достоверно имущественото и финансово състояние на Банката към края на съответния отчетен период, както и финансовите резултати за този период.

При изготвянето на тези отчети Ръководството потвърждава, че:

- използваната счетоводна политика е подходяща и е прилагана последователно;
- направените необходими преценки и предложения са в съответствие с принципа на предпазливостта;
- са използвани последователно приложимите счетоводни стандарти по закон;
- годишният финансов отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството декларира, че:

- където е необходимо, е направило най-добри приблизителни преценки и решения;
- се е придържало към всички Международни стандарти за финансови отчети, приложими съгласно националното счетоводно законодателство за банките в България;
- годишният финансов отчет разкрива състоянието на Банката с разумна степен на точност;
- е предприело всички възможни мерки за опазване на активите на Банката и предотвратяване на измами.

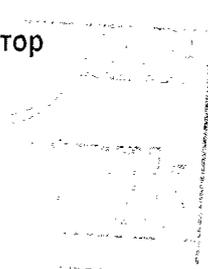
По силата на Решение на УС на „Търговска банка Д” АД

Анна Аспарухова

Председател на УС и изп. директор

Гълъбин Гълъбов

член на УС и изп. директор

II. МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД

1.1. Развитие на националната икономика

Изтеклата 2013 година бележи началото на икономическото възстановяване както за Европейският съюз така и за България в частност. Въпреки прогнозите за скромни темпове и ръст на възстановяването за България, както и за слаб пазар на труда, очакванията са то да се разшири през 2014 и 2015 година, движено основно от нетния износ. След фискалните стимули на правителството през 2013 година, вероятността фискалната политика да остане непроменена през следващите две години е голяма.

Данните за изменението на брутният вътрешен продукт през 2013 година индикират слабо нарастване, стимулирано от нетния износ и увеличението на публичните разходи, въпреки контракцията на потребителското търсене. Годишният ръст на БВП в размер на 0.9% остава значително под потенциалният темп на растеж на страната. Очакванията за изменението на БВП през 2014 и 2015 година са съответно с 1.7% и 2%, сравнително слабо в сравнение с очакванията за други подобни икономики. Основните фактори подтискащи ускорението на растежа са свързани с емиграцията и демографския дисбаланс на страната.

Въпреки че покупателната способност на домакинствата се увеличава в следствие на промяната в минималната работна заплата в условия на ниска инфлация и увеличението на пенсиите с 9% през април 2013 година, те продължават да са предпазливи в потреблението. Потребителското доверие нараства, особено през втората половина на 2013 година, което дава индикации за възстановяването му през 2014. Възстановяването на частните инвестиции ще е постепенно и умерено, подкрепено от стабилния финансов сектор. Лихвените нива по кредити и депозити продължиха низходящия си тренд пред 2013 година, създавайки подобрени условия за кредитиране и подкрепа на бизнеса.

След четири последователни години на спад в заетостта, пазарът на труда проявява първи признаци на стабилизиране през втората половина на 2013 година. Нивото на безработица достигна своя пик през 2013 година бележейки 13% като очаквания спад ще е бавен и нивото ще достигне 12% през 2015.

Темповете на инфлация рязко спаднаха през 2013 година до ниво от 0.4%, засегната основно от спадащите цени на вносните стоки и намалението на държавно регулираните цени на енергията. Очакваното ниво на инфлацията за 2014 е 0.5% и ускоряване до 1.8% през 2015.

След три години на консолидация, бюджетният дефицит достигна 1.9% през 2013 година, сравнено с 0.8% през 2012. Основните причини за удвояването му са свързани със стимулите за икономиката и увеличението на социалните разходи. Очакванията са бюджетният дефицит да остане непроменен през 2014 година и да намалее до 1.7% през 2015 година.

1.2. Развитие на банковия сектор

Банковата система в България приключва 2013 година с добри финансови показатели, увеличени депозити, стабилно ниво на кредитите и съхранени буфери. През 2013 активите на банковата система нарастват с 4% достигайки 85.7 млрд. лв. Увеличават се и вземанията от кредитни институции, и портфейлите с ценни книжа. Паричните средства намаляват със 560 млн. лв. (6%) на годишна база.

Привлечените средства от институции, различни от кредитни се увеличават с 9% на годишна база като съществен принос за нарастването имат депозитите от граждани и домакинства. Привлечените средства от кредитни институции към декември 2013 година са с 14% по-ниски от тези през декември 2012 година, индикирайки продължаващия процес на издължаването на ресурс към компаниите-майки. Намаление се наблюдава и при подчинения срочен дълг, докато дългово-капиталовите (хибридни) инструменти нарастват. Динамиката в привлечените средства допринася за увеличаването на дела на ресурса от резиденти до 83.6%.

Кредитният пазар в България демонстрира стабилност по време на финансова криза. Нивата на брутните кредити (без тези за кредитни институции) остават без изменение на годишна база, повлияни от продължаващите поцеси по оптимизирането и реструктурирането на кредитните портфейли на банките. Общият размер на класифицираните кредити бележи тенденция на намаление като съотношението на нетните кредити с просрочие над 90 дни се понижава до 10.28%. Увеличението на привлечените средства е съпроводено с повишаване размера на ликвидните активи в резултат на което коефициентът на ликвидните активи, изчисляван по Наредба № 11 на БНБ, към 31 декември достига 27.07%.

Финансовият резултат към 31 декември 2013 г. е повлиян от по-ниския спрямо края на 2012 г. размер на разходите за обезценка (с 11.7%, 141 млн. лв.) и от повишения нетен доход от такси и комисиони (с 5.1%, 40 млн. лв.). Отчетената неодитирана печалба към 31 декември е 585 млн. лв., или с 18 млн. лв. по-голяма от тази към 31 декември 2012 г. Възвръщаемостта на активите остава стабилна – 0.70% (при 0.71% към декември 2012 г.).

Нарастването на капитала от първи ред и намаленият размер на специфичните провизии за кредитен риск допринасят за повишаването на стойността на съотношението за адекватност на капитала от първи ред до 16.04% в края на декември 2013 година. Въпреки намалението на подчинения срочен дълг, съответно на размера на капитала от втори ред, в края на декември 2013 година общата капиталова адекватност на системата достига 16.85%. Размерът на натрупания капиталов излишък се запазва – 2.7 млрд. лв.

2.3. Перспективи за развитие през 2014 год.

От началото на кризата се забелязва реструктуриране на фокуса на кредитиране от строителството и сферата на предлагането на недвижимите имоти към други сектори, свързани с усвояването на европейски средства.

Очакванията на анализаторите за следващата година са да бъде относително по-благоприятна за износно ориентираните сектори и най-вече браншовете на преработващата промишленост. Секторите, свързани с усвояването на европейски средства - селско стопанство, бизнес услуги, ВИК инженерно строителство също се очаква да продължат да бележат по-добри от средните темпове на растеж. Фирми от тези сектори най-вероятно ще бъдат и сред основните клиенти на корпоративни кредити през 2014 година.

По отношение на потребителското кредитиране се очаква положителен ръст през следващата година, съчетан с постепенно свиване дела на лошите и реструктурирани кредити. Направената прогноза е подкрепена и от идващите данни за нарастване доходите на домакинствата и положителните сигнали за раздвижване пазара на труда. Тенденцията на нарастване на депозитите на граждани и домакинства се запазва.

Ключов процес за банковият сектор в страната, през следващите години, ще бъде въвеждането на Регламент (ЕС) N 575/2013 относно пруденциалните изисквания към кредитните институции и инвестиционните посредници. Новите регулации ще окажат натиск върху пазарните участници по две основни направления.

- 1) въвеждането на допълнителни капиталови буфери (предпазен, системен риск и антицикличен) в значителна степен ще компенсира релаксирането на долният праг за обща капиталова адекватност (от 12 % на 8%). В допълнение, трансферирането на специфичните провизии в разходи за обезценка (мин. 25% от съществуващите, за срок от четири години) е възможно да окаже допълнителен натиск върху капиталовите нива по линия на отчета за доходите и текущият финансов резултат.
- 2) детайлизирането на изискванията и нормативите, в т.ч. формирането на допълнителни буфери, за покритие на ликвидни рискове. Само по себе си това ще доведе до частично реструктуриране на актива и повишено търсене на ликвидни активи, а впоследствие ще окаже и натиск за компенсиране на доходността

III. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА

През 2013 Търговска банка Д продължи да посреща успешно предизвикателствата, свързани с високата конкуренция на банковия пазар в България и трудностите, произтичащи от силно лимитираната бизнес активност. Банката успя не само да устои на въздействието на трудната макроикономическа среда, но и да се фокусира върху променящите се нужди на клиентите, като предложи конкурентни продукти и услуги. През годината "Търговска банка Д" АД успя да насочи своята бизнес стратегия основно към:

- продължаване на работата по оптимизиране на управлението на активите и пасивите;
- увеличаване на броя на корпоративните и индивидуалните клиенти и обема на операциите;
- по-нататъшно повишаване на качество и ефективността от предлаганите банкови услуги и продукти, свързани с основните банкови операции – привличане на депозити и предоставяне на финансиране по различни проекти на клиенти;
- оптимизиране и повишаване качеството на кредитния портфейл
- повишаване на ефективността при управление на риска;
- предоставяне на конкурентно обслужване чрез развитие на информационните технологии;
- оптимизиране на териториалното развитие на клоновата мрежа в областни центрове и градове на страната при отчитане на потенциала на региона, кризисните процеси в страната и политиката на Банката.

3.1. Финансов резултат

Таблица с основни показатели за дейността на Търговска банка Д към декември 2013 и декември 2012 година.

Показатели	Мярка	31.12.13 г.	31.12.12 г.
Основни показатели – по баланс			
1. Общо активи	хил. лв.	703 571	742 979
2. Парични средства и средства в БНБ	хил. лв.	97 755	80 924
3. Вземания от банки	хил. лв.	12 055	48 349
4. Ценни книжа на разположение за продажба	хил. лв.	90 561	71 437
5. Ценни книжа държани до падеж	хил. лв.	162 101	187 096
6. Предоставени кредити и аванси на клиенти (нетни)	хил. лв.	314 906	330 821
7. Задължения към банки	хил. лв.	15 313	61 783
8. Задължения към клиенти	хил. лв.	618 147	612 326
9. Собствен капитал	хил. лв.	66 364	65 596
Резултати			
1. Нетен доход от банкови операции	хил. лв.	31 147	22 542
2. Нетна печалба	хил. лв.	183	1 855
3. Нетен доход от лихви и други подобни доходи	хил. лв.	16 555	14 614
4. Нетен доход от такси и комисиони	хил. лв.	7 772	6 081
5. Нетен доход от търговски операции	хил. лв.	3 526	1 187
6. Друг доход от дейността	хил. лв.	3 294	660
7. Загуба от обезценка и несъбираемост по кредити	хил. лв.	(9 767)	(1 524)
8. Оперативни разходи	хил. лв.	(21 148)	(18 950)
1. Брой клиенти	брой	55,407	45,290
2. Брой сметки	брой	67,180	56,306
Ресурси			
1. Персонал	Човека	391	387
2. Структурни звена	брой	60	59

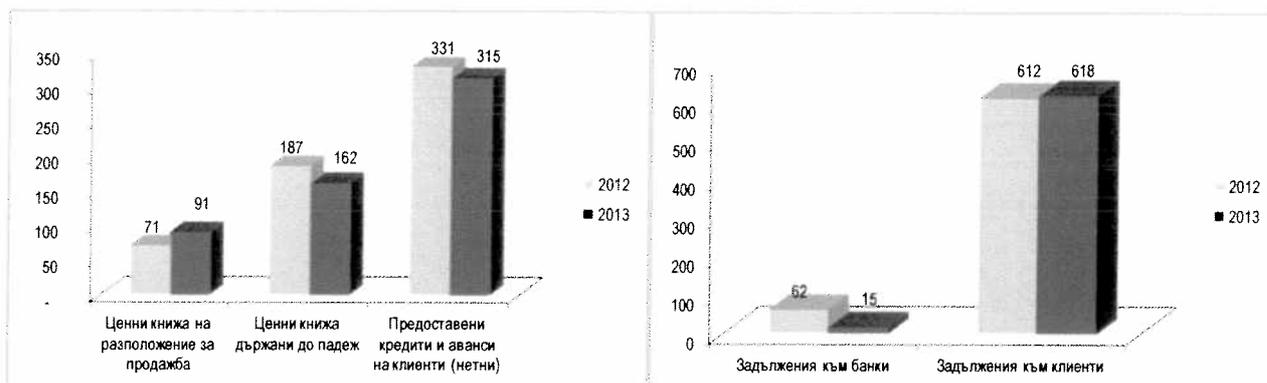
Общият размер на активите на Търговска банка Д към края на 2013 година достигна 703.6 милиона лева. Годишното намаление на активите от 5% е обусловено от намалението на кредитите, вземанията от банки и ценните книжа държани до падеж.

Нетните кредити на банката намалят с 16 милиона лева, като 10 милиона от тях се дължат на нарастване на обезценката по кредити. Допълнително кредитният портфейл е засегнат от намаление на портфейла от корпоративни кредити.

Задълженията към банки намаляват значително на годишна база в следствие на повишената ликвидност, а задълженията към клиенти остават стабилни, с нарастване от 6 милиона лева.

Графики за годишното изменение на лихвоносните активи и пасиви на Търговска банка Д

Млн. лева

Търговска банка Д успя да реализира положителен финансов резултат през 2013 година и да подкрепи основните си регулаторни показатели, гарантирайки стабилност и устойчивост на своите клиенти. Резултатът към 2013 година е силно засегнат от значителния ръст в обезценката по кредити, потвърждавайки решимостта на мениджмънта да оптимизира рисковите експозиции на банката, следвайки консервативен подход на провизиране.

Резултатът от основна дейност на банката през 2013 бележи значителен ръст на годишна база от 38%, демонстрирайки устойчивостта на традиционните банкови операции, реализирани от Търговска банка Д. Факторите, оказващи влияние са:

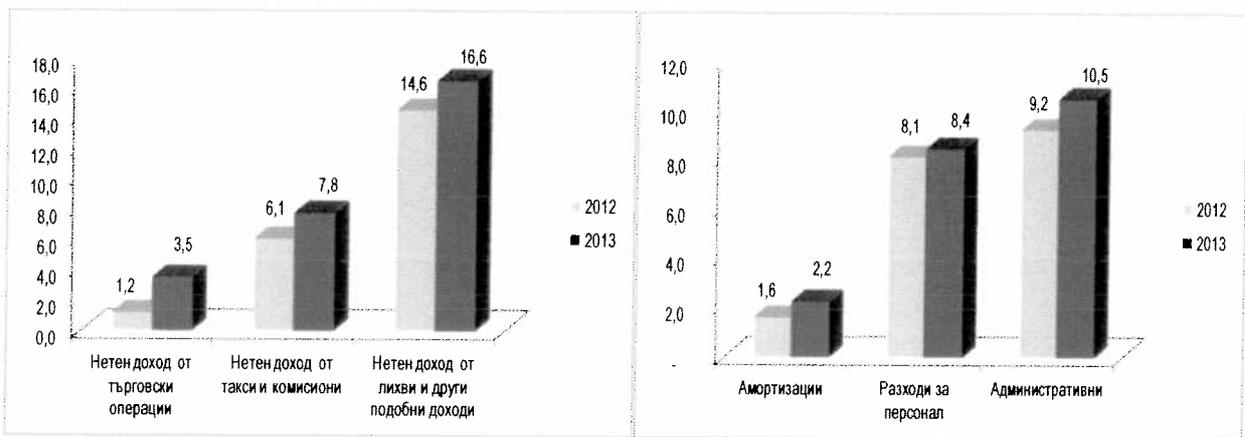
- Увеличение на лихвения доход от предоставени кредити и аванси на клиенти, въпреки намаляващия обем, продиктувано от успешното реструктуриране и оптимизиране на кредитния портфейл. Реализираният ръст от 10% неутрализира в значителна степен намалението на приходите от лихви по депозити в банки и лихвения доход от инвестиции в ЦК и репо операции.
- Намаление на разходите за лихви с 15%, в следствие на решението на мениджмънта за намаление на предлаганите лихвени проценти по депозити в унисон с пазарените тенденции, преобладаващи в банковия сектор през 2013 година
- Допълнителен позитивен ефект върху резултата от основаната дейност оказва ръстът от 28% в нетния приход от такси и комисионни и от 197% от търговски операции на банката. В условия на силно ограничена кредитна активност през 2013 година, Търговска банка Д подкрепя основната

си дейност успешно, запазвайки стабилност на резултатите.

- Гъвкаво управление на придобитите имоти, реализирайки други доходи от дейността

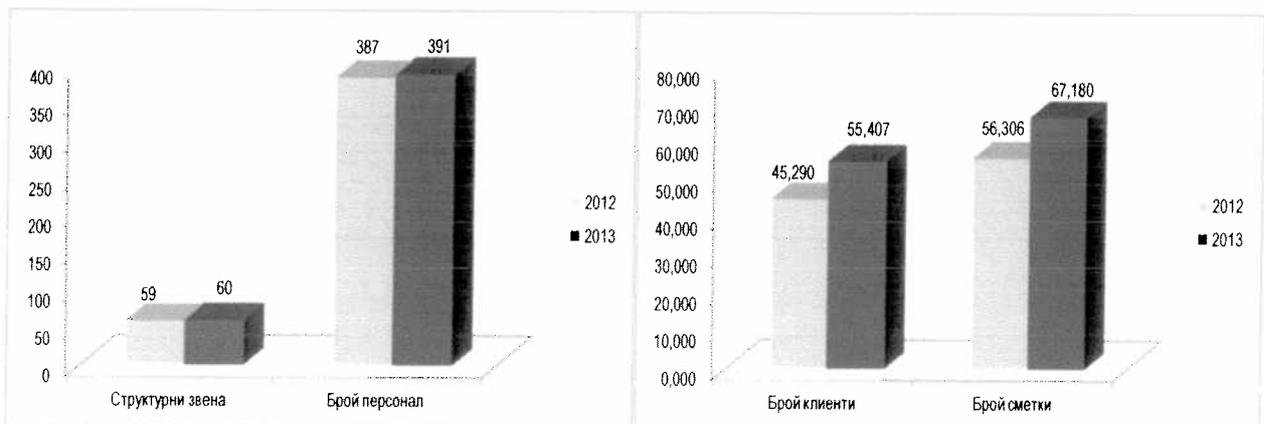
Оперативните разходи на банката през 2013 година нарастнаха с 11.5%, засегнати от процеса на реструктуриране в банката, увеличението на персонала и разходите, свързани с придобитите имоти.

Графики за годишното изменение на нетния доход и оперативните разходи на Търговска банка Д
Млн. лева

Броят клиенти и сметки нарастнаха с 20% на годишна база в резултат от прилагането на стратегията за стимулиране привличането на нови клиенти както при гражданите, така и при предприятията.

Графики за годишното изменение брой персонал, структурни звена, брой клиенти и сметки на Търговска банка Д

IV. РЕГУЛАТОРИ

Към 31.12.2013 година Банката е спазила всички регулативни изисквания на БНБ и българското законодателство.

4.1. Ликвидност

През 2013 годината "Търговска банка Д" АД продължи да поддържа много добра ликвидност. Отчетената в края на периода обща ликвидност е 23,76%.

БНБ следи за размерите и състава на ликвидните активи на банките и при необходимост определя минимални коефициенти за ликвидност за всяка отделна банка.

4.2. Капиталова адекватност

Отчетената капиталова адекватност на банката към 31.12.2013 година 14,33%, при изискум регулаторен минимум 12%, потвърждава добрата капитализация и стабилност на банката. Банката следи капиталова база спрямо откритите валутни позиции като максималното съотношение е до 30% за всички валути и респ., до 15% за всяка отделна валута с изключение на позициите в евро.;

Капиталова база спрямо големи рискови експозиции – общият размер на всички големи кредити не може да надвишава 8 пъти капиталовата база на Банката. Експозицията към едно лице или свързани лица не може да надвишава 25% от капиталовата база.

Капиталова база спрямо размера на направените вложения в недвижими имоти, оборудване, акции и дялове от нефинансови институции – вложенията не могат да надхвърлят размера на капиталовата база на Банката, а само тези в недвижими имоти и оборудване – 50% от капиталовата база.

VI. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

В хода на обичайната си стопанска дейност "Търговска банка Д" АД е изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху

финансовите резултати и състояние на Банката. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени за определяне на адекватни цени на банковите услуги и видовете продукти и на привлечените от нея средства от клиенти, както и за адекватно оценяване на пазарните обстоятелства на извършените от нея инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Органите за управление на риска и нивата на компетенции са както следва:

Управителен съвет - отговаря за цялостната организация и ефективното функциониране на системата за управление на риска в Банката както и насоките за нейното развитие;

Изпълнителни директори - организират работата по правилното прилагане на възприетата политика по управлението на рисковете и спазването на утвърдените лимити за дейностите, за които пряко отговарят, контролират работата на отделните структурни звена по отношение анализа и оценката на риска;

Комитет за управление на активите и пасивите - разглежда всички политики, правила, процедури и лимити отнасящи се до управлението на всички видове риск и ги предлага за одобрение на Управителния съвет, анализира текущото състояние на активите и пасивите на "Търговска банка Д" АД, наблюдава рисковете свързани с управление на ликвидността на Банката и пазара на финансови инструменти и предлага конкретни мерки в случай на отклонение от приетите лимити или при извънредни ситуации;

Кредитен комитет - прилага утвърдената от УС кредитна политика, извършва предварителен анализ на кредитните сделки от гледна точка на управление на кредитния риск и одобрява кредитни сделки в рамките на своите компетенции;

Провизионен съвет - извършва оценка и класификация на рисковите експозиции и определяне на специфичните провизии за кредитен риск; взема решения за реструктуриране на рискови експозиции и предлага на УС тяхното одобрение;

Комисия за оценка на рискови събития - взема решения за окончателно регистриране на настъпили оперативни събития, извършва оценка на евентуално възникналите загуби, анализира регистрираните в счетоводните регистри данни;

Комисия по разглеждане на сигнали - разглежда, анализира и взема решения, относно постъпили в Банката сигнали от клиенти;

Комитет за сигурността на информационните системи - изпълнява планираща и координационна функция по отношение на дейностите, свързани със сигурността на информационните системи в Банката, одобрява процедурите по прилагане на правилата за информационната сигурност и ги предлага за

одобрение от Управителния съвет на Банката;

Екип по планиране непрекъсваемостта на бизнес-процесите - отговаря за изготвянето на "План за непрекъсваемост на бизнес процесите" в Банката, отговаря за избора на методика за тест на плана за непрекъсваемост, отговаря за цялостната организация и провеждането на тестове, извършва анализи по възможностите за извършване на застраховки с цел възвръщане на загубите при рискове, които не могат да бъдат контролирани изцяло;

Дирекции в Централно управление и структурни подразделения на "Търговска банка Д" АД, извършващи дейности, носители на риск;

Дирекция "Управление на риска";

Служба "Вътрешен одит".

Надзорният съвет - упражнява общ контрол по прилагането на всички политики, правила и процедури, свързани с управлението на риска в Банката.

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете в Банката са следните:

Надзорен съвет – извършва общ надзор върху управлението на рисковете;

Управителен съвет – отговаря за общия подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите и принципите за управление на рисковете;

Комитет за управление на активите и пасивите – анализира текущото състояние на активите и пасивите на Банката, наблюдава рисковете свързани с управление на ликвидността на Банката и пазара на финансови инструменти и предлага конкретни мерки в случай на отклонение от приетите лимити;

Кредитен комитет и Провизионен съвет – текущ анализ на кредитните сделки от гледна точка на управление на кредитния риск;

Комисия за оценка на рискови събития - взема решения за окончателно регистриране на настъпили оперативни събития, извършва оценка на загубите (при възникване), анализира регистрираните (осчетоводените) данни.

Изпълнителни директори – осъществяват оперативен контрол на всички банкови операции от гледна точка спазване и текущо поддържане на определените лимити за конкретните видове риск;

БНБ осъществява допълнителен надзор върху управлението на рисковете в Банката чрез изискване на периодични отчети и последващ контрол по спазването на нормативно определените максимални нива за експозиция към определени видове рискове.

Контролът и управлението на рисковете е структуриран основно на базата на лимити по видове операции. Тези лимити рефлектират върху стратегията на Банката и пазарната ѝ позиция, както и нивото на конкретния риск, който Банката определя като приемлив за нейните операции.

Периодично се изготвят отчети за конкретните видове риск за извършване на последващ анализ и евентуална корекция на определените вече лимити по отделни видове операции и сделки.

6.1. Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, при който клиентите/контрагентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло дължимите на Банката суми в предвидения срок.

Управлението на специфичния кредитен риск се осъществява от Провизионния съвет на Банката и се наблюдава от Управителния съвет. Функцията по управление на кредитния риск осигурява прилагането на подходяща политика и съответствието на тази политика със свързаните процедури и контроли за текущо наблюдение на всеки вид кредитна експозиция.

Ръководството на "Търговска банка Д" АД текущо следи кредитния риск от концентрация на финансовите активи по сектори на икономиката, а така също и по отделни контрагенти на база на утвърдени лимити. Регулаторните лимити и вътрешното банковите лимити за максимални експозиции към едно лице и икономически свързани лица, в т. ч. към банки-контрагенти се оценяват и анализират периодично. Общата кредитна експозиция към отделен отрасъл като процент от общия кредитен портфейл се проследява периодично и се разглежда от Управителния съвет на Банката.

"Търговска банка Д" АД има въведени вътрешни правила за оценка на кредитоспособността на конкретните контрагенти. Оценката се извършва на база на методология, обхващаща финансовата информация и информация за предложените обезпечения. Всички корпоративни кредити предоставени на частни предприятия, както и потребителските и жилищни кредити на физически лица са обезпечени. На периодичен принцип, но не по-малко от веднъж в годината, се извършва преглед и преоценка на предоставените обезпечения.

6.2. Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от негативното движение на лихвените проценти, валутните курсове между различните валути и на пазарната цена на ценните книжа и другите финансови инструменти. Тези движения оказват влияние върху рентабилността на Банката.

"Търговска банка Д" АД управлява притежаваните от нея финансови инструменти, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството на Банката посредством покупко-продажба на финансови инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция за хеджиране на риска.

6.2.1. Лихвен риск

Банковата дейност води до непрекъснато поддържане на позиции, чувствителни спрямо движението на пазарните лихвени проценти, което оказва влияние върху финансовото ѝ състояние и динамиката на паричните потоци. Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж (разлика между брутен лихвен доход и брутен лихвен разход) и пазарната стойност на собствения капитал, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища.

Процедурите по управление на лихвения риск са свързани с текущото поддържане на разумен лихвен марж между приложимите лихвени проценти за привлечения ресурс и към активните банкови операции и се прилагат от гледна точка на чувствителността на Банката спрямо промени в лихвените равнища.

"Търговска банка Д" АД постоянно следи движенията при чуждестранните валути, несъответствията в лихвените нива и в матуритетната структура на своите активи и пасиви. Също така текущо наблюдава промените в цените и доходността на търгуваните държавни ценни книжа.

6.2.2 Валутен риск

Валутният риск е риск от влиянието на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката в резултат на открити валутни позиции. Нетната позиция във всяка валута се следи постоянно от ръководството на Банката и дирекция "Финансови пазари и инвестиции", както и от членовете на Комитета за управление на активите и пасивите.

Валутният риск е риск от негативното влияние на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. Нетната позиция във всяка валута се следи постоянно от дирекции "Финансови пазари и инвестиции" и „Управление на риска“. Ежедневно се следи размера на откритата валутна позиция на Банката (по отделни валути) и се предприемат необходимите действия за минимизиране на евентуалните ефекти за Банката от промяна на валутните курсове. Анализите показват, че Банката е изложена на минимален валутен риск, тъй като поддържа ежедневно лимитирани открити позиции по отделните видове валута, различна от еврото, което е с фиксиран курс спрямо българския лев.

6.2.3 Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява риска от невъзможността на Банката да посрещне текущите и потенциалните си задължения, свързани с плащания, когато те са дължими, без да понесе неприемливи загуби.

За да управлява риска, Банката поддържа във всеки момент високо ликвидни активи в различни валути. Контролът и следенето на общата ликвидност се извършват текущо от Комитета за управление на активите и пасивите в Банката въз основа на коефициенти, нормативно определени в Наредба 11 на БНБ. Моделите за измерване и контрол на рисковата ликвидна експозиция на Банката включват анализите на: финансовия недостиг, ликвидния матуритетен разрыв, основния ликвиден излишък/недостиг на краткосрочните активи/пасиви, показателя на средносрочна ликвидност и др.

“Търговска банка Д” АД е задължена да поддържа минимални резерви в размер на 10 % от привлечените средства, съгласно изискванията на БНБ.

VII. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

7.1. Корпоративно банкиране

През 2013 г. Търговска Банка „Д“ запази приоритетната си насоченост към финансиране на предприятия, акцентирайки върху повишаване качеството на новоотпуснатите кредити при прецизна оценка на кредитния риск. Броят на новоодобрените фирмени кредити бе 183 с общ одобрен размер от 109 млн. лева. Отчетеният спад в размера на корпоративния кредитен портфейл с 9% се дължи на продажбата на част от нередовните експозиции, което доведе до подобряване качеството на вземанията на Банката.

При новоодобрените кредити, акцентът бе върху компании от малкия и среден бизнес, съумели да запазят пазарни позиции, въпреки продължаващата неблагоприятната икономическа конюнктура. Кредитите в размер до 500 000 лева съставляват 60% от общата сума новоодобрени кредити.

Строителният отрасъл продължи да заема основен дял в корпоративния кредитен портфейл на Банката, но общият размер на експозициите в този отрасъл бе намален с 11% в сравнение с размера му през предходната година. През годината бе запазена активността във финансирането на селското стопанство, което доведе до ръст на общата експозиция на Банката в този сектор с 13% в сравнение с предходната година. В резултат на активното и успешно участие на Банката в обществени поръчки, делът на кредитните експозиции към второстепенни разпоредители на бюджетни средства нарастна до 27% от общия корпоративен портфейл.

Продължиха усилията, насочени към ограничаване на негативния ефект от неблагоприятния макроклимът върху бизнеса. Въпреки, това делът на необслужваните експозиции и експозициите в загуба достигна 22% от общия корпоративен портфейл на Банката от 17% през 2012 г.

Поставените приоритети в развитието на корпоративния бизнес на Банката през 2014 г. включват:

- Успешно приключване на стартиралата в края на 2013 г. сегментация на клиентите с цел повишаване качеството на тяхното обслужване и оптимизиране на кредитния процес.
- Увеличаване коефициента на кръстосани продажби, включително между отделните сегменти.
- Увеличение на нелихвените приходи, в т.ч. чрез предоставяне на застрахователни услуги чрез закупения от Банката през 2013 г. застрахователен брокер.
- Увеличаване броя на обслужваните компании в секторите земеделие и производство с експортна насоченост, както и на предприятията с държавно и местно управление.
- Подписване на ново споразумение с ББР за предоставяне на целево финансиране в подкрепа на земеделските производители при преференциални условия, както и на споразумение с Националния гаранционен фонд за предоставяне на Банката на гаранционна линия, осигуряваща облекчени условия по отношение на предоставените обезпечения от кредитополучателите.
- Активно управление на проблемните кредитни експозиции.

7.2. Банкиране на дребно

Въпреки неблагоприятната пазарна конюнктура през 2013 година и продължаващата тенденция на силно ограничен ръст в кредитирането като цяло, банката успя да отбележи позитивно развитие в сектора банкиране на дребно, увеличавайки умерено обемите на кредитите при подобро качество на кредитния портфейл.

Относно пазара на кредитни продукти за граждани средата се характеризираше с увеличена предпазливост у клиентите, породена от несигурността в бъдещето, растяща безработица, респективно вероятност от загуба на доходи.

В тези условия общият портфейл кредити на граждани нарастна със 7%, изпреварвайки ръста на банковата система от около 0.5% годишно. С основен принос за този ръст бяха потребителските кредити, с отчетен ръст от 6.1%, достигайки обем от 28.2 млн. лева. Жилищните кредити нарастнаха с 12.8% при отбелязано намаление на портфейла на банковата система.

През годината бяха въведени няколко нови продукти и програми, насочени към удовлетворяване потребностите от кредитни продукти на подбрани целеви клиентски групи.

През април бе въведен успешно нов продукт – потребителски кредит Партньори, насочен специално към служители в бюджетни организации, които превеждат работните си заплати в банката. За времето от въвеждането му до края на годината продажбите на този продукт надхвърлиха 50% от всички нови продажби.

В четвъртото тримесечие на годината стартира проект по трансформиране на клоновата мрежа на банката от Функционално ориентирана към продажбено ориентирана, целящо изграждане на дългосрочно взаимноизгодно партньорство с клиентите. Извършена бе и съответната промяна в органограмата на ресора Банкиране на дребно в ЦУ, която да подкрепи и осигури успеха на горната трансформация.

Следвайки сезонността в развитието на имотния пазар у нас , в края на месец октомври бе въведен и нов жилищен кредит „Наш дом“ с изключително атрактивни и конкурентни условия - равни лихви в лева и евро, базирани на пазарни индекси – Софибор и Юрибор, целящи да осигурят яснота и прозрачност за клиентите ни и да утвърдят имиджа ни на коректен партньор.

Бяха проведени две последователни продуктови и продажбени обучения на силите по продажби в клоновата мрежа. Разработен бе и въведен в действие бе нов канал за дистрибуция на продуктите в сегмента Граждани – посредници, рефериращи клиенти за банкови продукти.

В резултат на предприетите инициативи бе постигнато утрояване на исканията за жилищни кредити спрямо периода от началото на годината.

Пред четвъртото тримесечие бяха въведени и b2e програми за предоставяне на специални условия по банкови продукти и услуги на работници, служители и мениджърски състав на селектирани работодатели, които получават трудовите си възнаграждения в банката. Програмите целят устойчивото навлизане на банката в целеви клиентски сегменти с добър профил и висок капацитет за ползване на многообразни банкови продукти.

В условията на растящ пазар на депозитите на граждани и през 2013 година целите на банката бяха да бъде оптимизиран депозитния микс с фокус върху устойчиво увеличение на привлечените средства по разплащателни и спестовни сметки и върху продължаващата диверсификация на депозитния портфейл. Депозитният портфейл остана стабилен, достигайки 245.6 млн. лева към края на годината."

Връзки с обществеността и реклама

През изминалия отчетен период бе продължена работата върху разпознаваемостта и утвърждаването на брандинга, предлаганата продуктова гама и креативната визия на "Търговска банка Д" АД сред целевите клиентски групи и в общественото пространство като цяло.

Усилията бяха насочени към разработването на подходящи рекламни и електронни канали и PR присъствие в медиите. Приоритетно бяха използвани интернет реклама, печатна реклама, издания с национално и регионално покритие, както и интернет сайта на Банката.

Целта на осъществяваната дейност беше преди всичко анонсиране на новите продукти и услуги, предлагани от Банката, с основен акцент върху техните изгодни и качествени параметри и съобразеността им с конкретните потребности на клиента, както и за затвърждаване на имиджа на институцията като коректен и гъвкав бизнес партньор. Организиран бяха и PR прояви, свързани предимно с откриването на нови офиси на Банката в страната.

Занапред се планира по-нататъшно разгръщане на тази дейност чрез разширяване на досегашните и внедряване на нови канали за рекламна и PR комуникация с цел утвърждаване на позитивния имидж на Банката и нейната продуктова гама.

7.3. Управление на активи и пасиви

Управлението на активите и пасивите на банката се извършва в три основни направления: паричен пазар, валутна търговия и търговия с ценни книжа. Наличието на широка мрежа от контрагенти, местни и международни банки, осигурява пазарни валутни курсове и цени за всички сделки.

Банката търгува главно със следните валути: български лев, евро, щатки долар, швейцарски франк и британска лира.

Приоритет е осигуряването на ликвидността на Банката.

Доброто управление на паричните потоци и нарасналата маса от депозити на граждани позволява на банката да разполага с достатъчно ликвидни средства. В допълнение са договорени лимити с други банки и в случай на необходимост може да бъдат заемани средства от междубанковия паричен пазар.

Управлението на ликвидността е свързано и с поддържането на минималните задължителни резерви съобразно регулаторните изисквания. През изминалата година "Търговска банка Д" АД е поддържала минималните си задължителни резерви в рамките на изискуемия размер.

Друга основна дейност в тази насока е търговията с ДЦК и еврооблигации. Портфейлът от ДЦК е в основата на различни продукти, ориентирани към клиентите като репо- споразумения и др.

7.4. Развитие на информационните системи

През 2013 година, Банката обнови своя дейта център. Центърът покрива европейските стандарти за качество с изградените системи за контрол на достъпа, за пожароизвестяване и пожарогасене, системи за климатизация и вентилации. Центърът е сертифициран по стандартите на IBM Ниво 2+.

Връзките към всичките структурни звена на банката са съгласно изискванията за сигурност при мрежите, съобразени с добрите практики за защита. Актуализира се и се подобри системата за мониторинг на комуникацията в банката с цел осигуряване своевременно реагиране при възникване на проблем.

Проекти в областта на програмното обезпечаване:

- Система за Мултиканален достъп /СМКД/
- Система за Оп-Line разплащания с карти към БОРИКА – 7*24 - клиентите могат да следят своите авторизации в реално време през системата за Интернет банкиране. Беше настроена и системата за SMS известяване, за да предупреждава своевременно за възникнали прекъсвания.
- Интеграция към МОВВ – услуга за управление на банкови карти и плащания чрез мобилен телефон
- Обновяване на системен софтуер и оптимизации на базите данни
- Разработени бяха редица по-малки проекти

7.5. Картова дейност

През 2013 година картовата дейност и използваните алтернативни пътища за реализация на предлаганите от "Търговска банка Д" АД електронни услуги се оформиха като един от основните центрове на доход за Банката, значението на който непрекъснато ще нараства.

За годината се отчита нарастване на действащите дебитни карти в рамките на 28% и броя на активните дебитни карти достигна до 28 147. Създадената организация през 2013 година е предпоставка активността на Банката да продължи и през настоящата 2014 година, като очакванията са да нарасне както броят на активните дебитни карти, така и масата на привлечения паричен ресурс.

През годината успешно бе приключен проектът за трансформирането на картовите платежни сметки към универсални банкови сметки, което ще позволи на клиентите на банката да управляват гъвкаво паричните потоци през сметките си, както през електронните канали така и през локациите на банката.

АТМ терминали - към 31 декември 2014 година общият брой на инсталираните АТМ терминали достигна 70, което позволи на Банката да осигури допълнителни услуги на населението в над 60 населени места на страната.

ПОС терминали - "Търговска банка Д" АД предлага на своите клиенти услугата cash advance (теглене на пари в брой от ПОС терминали в банкови офиси) в 56 локации на банката, както и услугата плащане на ПОС терминали в търговски обекти в 104 търговски обекта. Тази услуга дава възможност на нашите клиенти за по-лесно насочване на паричните потоци директно към тяхната банкова сметка.

Като се отчита създадената организация и продължаващото нарастване активността при предлагането на услуги чрез ПОС Терминали, следва да се очаква, че и през настоящата година Банката ще бъде в състояние да постигне набелязаните цели за броя на обслужваните клиенти и формираните от дейността приходи.

7.6. Кореспондентски отношения

Банката извършва преводи във всички основни чуждестранни валути, включително и в турски лири, като преводите в турски лири се извършват директно през съответните банки-кореспонденти в Турция.

Кореспондентската мрежа на "Търговска банка Д" АД покрива 80 местни и чуждестранни банки. Банката има разкрити ностро-сметки във валута, както следва:

EUR	Commerzbank AG, Frankfurt am Main The Bank of New York Mellon, Frankfurt am Main Bankpozitif Kredi ve Kalkinma Bankasi A.S., Istanbul Unicredit Bulbank Sofia Investbank Bulgaria, Sofia Bulgarian Development Bank, Sofia	USD	The Bank of New York Mellon, N.Y Commerzbank AG, Frankfurt am Main Bankpozitif Kredi ve Kalkinma Bankasi A.S., Istanbul Unicredit Bulbank Sofia Investbank Bulgaria, Sofia
		TRY	Bankpozitif Kredi ve Kalkinma Bankasi, Istanbul
GBP	The Bank of New York Mellon, N.Y. Commonwealth Bank of Australia, Sydney	AUD	Commonwealth Bank of Australia, Sydney
CHF	Bank CIC (Schweiz) AG, Basel		

VIII. ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ

Бизнес стратегията на Търговска банка Д АД е да продължи да се развива на пазара за банкови услуги като универсална банка, която предлага всички типове продукти и услуги, насочени към корпоративни клиенти, институционални клиенти и физически лица.

През следващите години, банката ще продължи да нараства умерено в корпоративния сегмент, ползвайки натрупания опит в това направление и същевременно се предвижда през 2014 година да започне по-активно предлагане на продукти и услуги на клиенти от банкиране на дребно.

Основен приоритет ще бъде увеличаване на клиентската база и продадените продукти, което да е съобразено с оценката на риска и развитие на контролните механизми. Ще се разширява продуктовата гама, услугите и каналите на дистрибуция. Ще се обърне внимание на подобряване на клиентското обслужване, като за тази цел ще се създадат необходимите условия чрез автоматизация на процесите, развитие на ИТ системите и електронните канали. Подобряването на ефективността ще е важна цел пред банката. Приоритет ще бъде и развитието на персонала, като целта е подобряване на продажбените умения и гарантиране изпълнението на поставените бизнес цели.

Разчетите и финансовата стратегия на Търговска банка Д АД са разработени при отчитане на бизнес приоритетите, стоящи пред банката в средносрочен период, направените инвестиции и планираните действия.

През 2014 година банката планира да постигне нетен финансов резултат преди данъци в размер на 1,205 хиляди лева. Нетният лихвен доход ще остане с водещ принос, като очакваме да достигне 18,148 хиляди лева. Нетният доход от такси и комисионни ще достигне 9,309 хиляди лева. Запазва се консервативният подход при оценката на поетите рискове. При изготвянето на разчетите са отчетени и променените нормативни изисквания (Регламент Регламент (ЕС) N 575/2013).

В областта на FX пазара ще бъде запазена досегашната консервативна политика за непоемане на допълнителен риск. Очакваният общ доход от подобни операции, е в рамките на 1,488 хиляди лева. Административните разходи ще нарастнат с 10%.

Сумата на активите в края на 2014г. ще достигне 800,102 хиляди лева. Ръстът на активите кореспондира с увеличение делът на брутните кредити. Последните ще достигнат дял от 51% при 49% в края на 2013 година. Средният годишен ръст на кредити и вземания от домакинства и граждани е над 60%, което се обуславя от ниската база и кореспондира с бизнес целите и стратегията на банката.

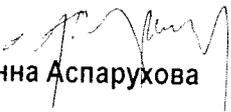
Привлечените средства следва да нарастнат със 7% до края, съответно 10% за домакинства и граждани, 5% за корпоративни клиенти и около 5% за бюджетни разпоредители.

В края на 2014 година се предвижда общата капиталова адекватност да е около 18.7%. Съотношението „Брутни кредити / депозитна база“ се очаква да достигне 59 % в края на 2014 година. През 2014 година банката съхранява високо ниво на ликвидност като в края на годината КПА се запазва над 30 %. Съотношението Разходи / Приходи отчита влошаване което е естествено следствие от планираните съществени реорганизации и инвестиции. Динамиката на лихвеният марж е позитивна като в края на 2014 година очакванията са да достигне ниво от 2.27 %.

IX. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

На 20 януари 2014 г. бе проведено извънредно заседание на едноличния собственик на капитала на ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД, на което бе взето решение за увеличаване на капитала на Банката от 50 000 000 лева на 75 000 000 лева.

Този доклад е изготвен в съответствие с изискванията на член 33 от Закона за счетоводството. Той е приет и подписан от членовете на Управителния съвет на „Търговска банка Д“ АД на 25 март 2014 год.

Анна Аспарухова

Изпълнителен Директор,
Председател на УС

Гъльбин Гъльбов

Изпълнителен Директор,
Член на УС